

Bírák könyve

Tartalom

1.rész	8.rész	15.rész
2.rész	9.rész	16.rész
3.rész	10.rész	17.rész
4.rész	11.rész	18.rész
5.rész	12.rész	19.rész
6.rész	13.rész	20.rész
7.rész	14.rész	21.rész

1.rész

1. És Iőn Józsué halála után, hogy megkérdeék az Izráel fiai az Urat, mondván: Ki menjen legelőször közülünk a Kananeusra, hogy hadakozzék ő ellene?

2. És monda az Úr: Júda menjen! Ímé az ő kezébe adtam azt a földet.

3. Ekkor monda Júda az ő atyjafiának Simeonnak: Jer velem együtt a nékem sors által jutott örökségbe, hogy hadakozzunk a Kananeus ellen, és én is elmegyek veled a néked sors által jutott örökségbe. És Simeon elméne vele.

4. És felméne Júda, és kezökbe adá az Úr a Kananeust és a Perizeust, és levágtak közülök Bézekben tízezer embert.

5. És találák Adonibézeket Bézekben, és hadakozának ő ellene, és megverék a Kananeust és a Perizeust.

6. És megfutamodott Adonibézek, de úzóbe vevék, és elfogván őt, elvágták kezeinek és lábainak hüvelykújjait.

7. Ekkor monda Adonibézek: Hetven király szedeget vala asztalom alatt, a kiknek elvágattam kezeik és lábaik hüvelykújjait; a mint én cselekedtem, úgy fizetett nékem az Isten. Azután elvivék őt Jeruzsálembe, és ott meghala.

8. Azután Jeruzsálem ellen hadakoztak a Júda fiai, és elfoglalván azt, lakosait levágták fegyvernek élivel, a várost pedig lángba borították.

9. Azután pedig alámenének a Júda fiai, hogy harcoljanak a hegységen, a déli tartományban és a lapályon lakó Kananeus ellen.

10. És elment Júda a Hebronban lakó Kananeus ellen, - Hebron neve azelőtt Kirjáth-Arba volt, - és megverték Sésait, Achimánt és Thalmáit.

11. Onnan pedig méne Debir lakói ellen. Debir neve pedig azelőtt Kirjáth-Széfer volt.

12. És monda Káleb: A ki Kirjáth-Széfert megveri és elfoglalja, annak feleségül adom az én leányomat, Akszát.

13. És elfoglalá azt Othniel, Kénáz fia, Káleb öcscse, és néki adá Akszát, az ő leányát feleségül.

14. És Iőn, hogy a mikor eljöve az, biztatá őt, hogy kérjen mezőt az ő atyjától. Leszálla azért a számárról, Káleb pedig monda néki: Mi bajod van?

15. Ő pedig monda néki: Adj áldást nékem: mert déli vidékre helyeztettél engem, adj most vízforrásokat is. És néki adá Káleb a felső forrást és az alsó forrást.

16. És Keneusnak, a Mózes ipának fiai is felmentek a pálmák városából a Júda fiaival a Júda pusztájára, mely délre van Aradtól, és elmentek és letelepedtek a nép között.
17. És elment Júda az ő atyjafiával, Simeonnal, és megverék a Czéfátban lakó Kananeust, és elpusztították azt, és elnevezték a várost Hormának.
18. Azután elfoglalta Júda Gázát és annak határát, Askelont és annak határát, Ekront és annak határát.
19. Vala pedig az Úr Júdával, és kiűzé a hegység lakóit; de a völgy lakóit nem lehetett kiűzni, mert vas-szekereik voltak.
20. És Kálebnek adták Hebront, a mint meghagyta volt Mózes, és kiűzé onnan Anák három fiát.
21. De a Jebuzeust, Jeruzsálemnek lakóját nem űzték el a Benjámin fiai, és ezért lakik a Jebuzeus a Benjámin fiaival Jeruzsálemben még máig is.
22. És felméne a József háza is, Béthel ellen, és az Úr volt ő vele.
23. És kikémlteté a József háza Béthelt. A város neve pedig régenten Lúz volt.
24. És látának a kémek egy férfiút, a ki a városból jött vala, és mondának néki: Mutasd meg a város bejárását, és irgalmasságot cselekszünk veled.
25. És mikor ez megmutatta nékik a város bejárását, a várost fegyver élére hányták; de azt a férfiút és egész házanépét elbocsáták.
26. És elment az a férfiú a Khitteusok földére, és várost épített, és elnevezé azt Lúznak. Ez annak neve mind e mai napig.
27. És nem űzte el Manassé a lakosokat sem Béthseánból és annak mezővárosaiból, sem Taanakból és mezővárosaiból, sem Dórból és mezővárosaiból, sem a Jibleámnak és mezővárosainak lakosait, sem Megiddónak és mezővárosainak lakosait. És a Kananeusnak tetszett ott lakni azon a földön.
28. És mikor Izráel megerősödött, adófizetőjévé tette a Kananeust; de elűzni nem űzte el.
29. És Efraim sem űzte ki a Kananeust, a ki Gézerben lakott; hanem a Kananeus ott lakott közöttük Gézerben.
30. Zebulon sem űzte el sem Kitron lakosait, sem Nahalólnak lakóit, hanem közöttük lakozott a Kananeus, és adófizetőiké lettek.
31. Áser sem űzte el sem Akkó, sem Sidon, sem Akhláb, sem Akzib, sem Helba, sem Afik, sem Rehob lakóit.
32. És ott lakott Áser a Kananeusok, a föld lakói között, mert nem űzte el őket.
33. Nafthali sem űzte el sem Béth-Semes lakosait, sem Béth-Anath lakóit, hanem ott lakott a Kananeusok, a föld lakói között, és Béth-Semes és Béth-Anath lakói adófizetőiké lettek.
34. Az Emoreusok pedig felszorították a Dán fiait a hegységbe, mert nem engedték meg, hogy lejőjjenek a völgybe.
35. És az Emoreusoknak tetszett ott lakni a Héresz hegységen, Ajalonban és Saalbimban; de mikor a József házána keze rájok nehezedett, adófizetőkké lettek.
36. Az Emoreusok határa pedig az Akrabbim hágójától és Sélától fölfelé volt.

2.rész

1. Felméne pedig az Úrnak angyala Gilgálból Bókimba, és monda: Én vezettelek fel titeket Egyiptomból, és hoztalak benneteket erre a földre, a mely felől megesküdtem a ti atyáitoknak, és mondék: Nem bontom fel az én szövetségemet ti veletek soha örökké.
2. Csakhogy ti se kössetek frigyet ennek a földnek lakosival, rontsátok le az ő oltárait; de ti nem hallgattatok az én szómra. Miért cselekedtétek ezt?
3. Annakokáért azt mondom: Nem űzöm el őket előletek, hanem legyenek néktek mint tövisek a ti

oldalaitokban, és az ő isteneik legyenek ti néktek tőr gyanánt.

4. És lőn, hogy mikor az Úrnak angyala ezeket mondá az Izráel minden fiainak: felemelé a nép az ő szavát és síra.

5. És elnevezték azt a helyet Bókimnak, és áldozának ott az Úrnak.

6. És elbocsátá Józsué a népet, és elmenének az Izráel fiai, kiki az ő örökségébe, hogy bírják a földet.

7. És a nép az Urat szolgálta Józsuének egész életében, és a véneknek minden napjaiban, a kik hosszú ideig éltek Józsué után, a kik látták az Úrnak minden dolgait, melyeket cselekedett vala Izráellel.

8. És meghalt Józsué, a Nún fia, az Úr szolgálja, száztíz esztendőskorában.

9. És eltemeték őt örökségének határában, Timnat-Héreszben, az Efraim hegyén, északra a Gaas hegyétől.

10. És az az egész nemzetség gyűjteték az ő atyáihoz, és támadott más nemzetség ő utánok, a mely nem ismerte sem az Urat, sem az ő cselekedeteit, melyeket cselekedett Izráellel.

11. És gonoszul cselekedtek az Izráel fiai az Úrnak szemei előtt, mert a Baáloknak szolgáltak.

12. És elhagyák az Urat, atyáik Istenét, a ki kihozta őket Égyiptom földéből, és más istenek után jártak, a pogány népek istenei közül, a kik körülöttük voltak, és azok előtt hajtották meg magukat, és haragra ingerelték az Urat.

13. És elhagyták az Urat, és szolgáltak Baálnak és Astarótnak.

14. És felgerjedett az Úrnak haragja Izráel ellen, és adá őket a ragadozók kezébe, és elragadozák őket, és adá őket a körülöttük való ellenségeik kezébe, és még csak megállani sem bírtak ellenségeik előtt.

15. A hova csak kivonultak, mindenütt ellenök volt az Úr keze rontásukra, a mint megmondotta volt az Úr, és a mint megesküdt volt az Úr nekik. És igen megnyomorodának.

16. És támasztott az Úr bírákat, a kik megszabadíták őket szorongatóiknak kezéből.

17. De bíráikra sem hallgattak, hanem más istennel paráználkodtak, és azoknak hajtották meg magukat, és hamar letértek az útról, a melyen atyáik jártak, kik az Úrnak parancsára hallgattak; ők nem cselekedtek így.

18. Mert mikor bírákat támasztott az Úr nekik, az Úr maga volt a bíróval, és megszabadította őket ellenségeik kezéből a bíró egész idejére, mert megindult az Úr panaszaikon, melyeket emeltek elnyomóik és szorongatóik miatt.

19. De mihelyt a bíró meghalt, visszatértek, és jobban megromlottak, mint atyáik; más istenek után jártak, azoknak szolgáltak, és azok előtt hajtották meg magukat, föl nem hagytak cselekedeteikkel és nyakas magaviseletökkel.

20. Ezért felgerjedett az Úrnak haragja Izráel ellen, és monda: Mivelhogy általhágta ez a nemzetség az én szövetségemet, melyet atyáiknak parancsoltam, és nem hallgatott az én szavamra:

21. Én sem űzök ki többé senkit sem előlük azon pogányok közül, a kiket meghagyott Józsué, a mikor meghalt;

22. Hanem azok által kísértem Izráelt, ha vajjon megtartják-é az Úrnak útát, járván azon, a miképen megtartották az ő atyáik, avagy nem?

23. Ezért hagyta meg az Úr ezeket a pogányokat, és nem is űzte ki hamar, és nem adta őket Józsué kezébe.

3.rész

1. Ezek pedig a pogányok, a kiket meghagyott az Úr, hogy azok által kísértse Izráelt, azokat a kik nem ismerték a Kanaánért való harczokat,

2. Csak azért, hogy az Izráel fiainak nemzetségei megismerjék, hogy tanítsa őket hadakozásra, csak azokat, a kik azelőtt ezt nem tudták:
3. A Filiszteusok öt fejedelemsége, a Kananeusok mindnyájan, és a Sidoniusok, meg a Khivveusok, a kik a Libánon hegyén laknak, a Baálhermon hegyétől fogva Hamath bemeneteléig.
4. Kik azért hagyattak meg, hogy megkísértse általok az Úr Izráelt, hogy meglássa, vajjon engedelmessékednek-e az Úr parancsolatainak melyeket parancsolt az ő atyáiknak Mózes által?
5. Így az Izráel fiai a Kananeusok, Khitteusok, Emoreusok, Perizeusok, Khivveusok és Jebuzeusok között laktak,
6. És azok leányait vették magoknak feleségül, a saját leányaikat pedig oda adták azok fiainak, és szolgálák azoknak isteneit.
7. És gonoszul cselekedtek az Izráel fiai az Úr szemei előtt, és elfelejtkezének az Úrról, az ő Istenökről, és a Baáloknak és Aseráknak szolgáltak.
8. Ezért felgerjedett az Úrnak haragja az Izráel ellen, és adá őket Kusán-Risathaimnak, Mesopotámia királyának kezébe, és nyolcz évig szolgáltak az Izráel fiai Kusán-Risathaimnak.
9. Ekkor az Úrhoz kiáltának az Izráel fiai, és az Úr szabadítót támasztott az Izráel fiainak, aki megszabadítá őket: Othnielt, Kénáz fiát, Káleb öcscsét.
10. És az Úrnak lelke vala ő rajta, és biráskodott Izráelben, és a mint kiméne a hadra, az Úr kezébe adta Kusán-Risathaimot, Mesopotámia királyát, és ránehezült keze Kusán-Risathaimra.
11. És megnyugovék a föld negyven esztendeig, és meghalt Othniel, a Kénáz fia.
12. De az Izráel fiai ismét gonoszul cselekedének az Úr szemei előtt, és megerősítette az Úr Eglont, Moáb királyát Izráel ellen, azért, mert gonoszul cselekedtek az Úrnak szemei előtt.
13. Ez magához gyűjtötte Ammonnak és Amáleknek fiait, és elment, és megverte Izráelt, és elfoglalták a pálmák városát.
14. És szolgálák az Izráel fiai Eglont, a Moáb királyát tizennyolcz esztendeig.
15. Ekkor megint az Úrhoz kiáltottak Izráel fiai, és az Úr szabadítót támasztott nékik: Ehudot, Gérának fiát, ki Jemininek volt a fia, a ki suta volt. És mikor az Izráel fiai ajándékot küldének általa Eglonnak, Moáb királyának,
16. Ehud szerze magának egy kétélű kardot, egy singnyi hosszút, és azt az ő ruhája alatt a jobb tomporára övezé.
17. És bemutatá az ajándékot Eglonnak, Moáb királyának. Eglon pedig igen kövér ember vala.
18. És lőn, hogy mikor elvégezé az ajándék bemutatását, elbocsátá az embereket, a kik az ajándékot vitték vala.
19. Ő maga pedig visszatért a Gilgál közelében lévő kőbányáktól és monda: Titkos beszédem van veled, óh király! És ez monda: Hallgass! és kimenének előle mindnyájan, kik állanak vala körülötte.
20. És Ehud akkor ment be hozzá, mikor épen az ő hűsölő felházában ült magányosan, és monda Ehud néki: Istennek beszéde van nálam te hozzád. És fölkele az a királyi székéből.
21. Akkor kinyújtá Ehud az ő balkezét, és kirántá kardját a jobb tomporáról, és beleüté azt annak hasába.
22. És beméne még a markolatja is a vasa után és berekeszté a háj a fegyver vasát, mert nem vonta ki a kardot annak hasából, sőt átment annak vékonyán.
23. Általméne pedig Ehud a csarnokon, minekutána bevonta maga után a felház ajtait, és bezárta.
24. A mint ő kiméne, jövének annak szolgálái, és láták, hogy ímé a felház ajtai be vannak zárva, és mondának: Bizonyára szükségét végzi a hűsölő kamarájában.
25. De mikor váltig várakoztak és ímé nem nyitotta meg a felház ajtaját, fogák a kulcsot és megnyiták: és ímé az ő urok ott feküdt a földön halva.
26. Ehud pedig elmenekült vala, míg azok késedelmezének, és elhaladván a kőbányák mellett, Szeiráhba futott.
27. És a mikor oda megérkezett, kürtjébe fújt az Efraim hegyén, és alámenének ő vele az Izráel fiai a

hegyről, és ő elöttük.

28. És monda nékik: Jertek utánam, mert kezetekbe adta az Úr a ti ellenségeket, Moábot. És levonultak ő utána, és elfoglalák a Jordán réveit, melyek Moáb felé vezettek, és nem engedtek azokon senkit általkelni.

29. És leöltek a Moábiták közül akkor mintegy tízezer embert, mind erős és vitéz férfiakat, úgy hogy egy sem menekült el.

30. Így aláztatott meg Moáb abban az időben Izráel keze alatt. És megnyugovék a föld nyolczvan esztendeig.

31. Ő utána pedig Sámgár, Anáthnak fia volt bíró, a ki hatszáz Filiszteus férfiút ölt meg egy ökörszörökével, és megszabadítá ő is Izráelt.

4.rész

1. De az Izráel fiai azután is gonoszul cselekedének az Úrnak szemei előtt, mikor Ehud meghalt.

2. Azért adá őket az Úr Jábinnak, a Kanaán királyának kezébe, a ki Hásorban uralkodott; seregének vezére pedig Sisera volt. Ez a pogányok városában, Harósethben lakott.

3. És kiáltának az Izráel fiai az Úrhoz, mert kilencszáz vas-szekere volt, és húsz esztendeig zsarnokoskodott az Izráel fiai felett erőszakkal.

4. Ebben az időben Debora, a próféta, a Lappidoth felesége volt bíró Izráelben.

5. És ő a Debora-pálmája alatt lakott Ráma és Béthel között, az Efraim hegyén, és ide jöttek fel hozzá az Izráel fiai törvényre.

6. És elkülde és hivatá Bárákot, az Abinoám fiát, Kedes-Nafthaliból, és monda néki: Avagy nem parancsolta-e meg az Úr, Izráelnek Istene: Menj és vonulj fel a Thábor hegyére, és végy magadhoz tízezer embert a Nafthali és a Zebulon fiai közül?

7. És te ellened kihozom a Kison patakjához Siserát, Jábin hadvezérét, az ő szekereit és seregét, és kezédbe adom őt.

8. És monda néki Bárák: Ha velem jössz, elmegyek; de ha nem jössz el velem, én sem megyek.

9. Ki felele: Elmenvén elmegyek te veled, csak hogy nem a tied lesz a dicsőség az útban, a melyre mégy, mert asszony kezébe adja az Úr Siserát. És felkele Debora, és elméne Bárákkal Kedes felé.

10. Összegyűjté annakokáért Bárák Zebulont és Nafthalit Kedesbe, és elvive magával tízezer embert, és elméne vele Debora is.

11. A Keneus Héber pedig elvált a Keneusoktól, Hobábnak, a Mózes ipának fiaitól, és sátorát a Saanaim tölgyesénél vonta fel, mely Kedes mellett van.

12. Hírül vivék pedig Siserának, hogy Bárák, az Abinoám fia felvonult a Thábor hegyére.

13. Egybegyűjté azért Sisera minden szekereit, a kilencszáz vas-szekeret, és egész népét, mely vele volt, a pogányok városából, Harósethből, a Kison patakjához.

14. És monda Debora Báráknak: Kelj fel, mert ez a nap az, a melyen kezédbe adja az Úr Siserát! hisz maga az Úr vezet téged! És alájöve Bárák a Thábor hegyéről, és a tízezer ember ő utána.

15. És megrettenté az Úr Siserát minden szekereivel és egész táborával fegyvernek élivel Bárák előtt, anynyira, hogy Sisera leugrott szekeréről, és gyalog futott.

16. Bárák pedig a szekereket és a tábort egész Harósethig, a pogányok városáig úzó, és Siserának egész tábora elhulla fegyvernek éle miatt, még csak egyetlen egy sem maradt meg.

17. Sisera pedig gyalog futott Jáhelnek, a Keneus Héber feleségének sátoráig, mert béke volt Jábin között, Hásor királya között, és a Keneus Héber háznépe között.

18. És kiméne Jáhel Sisera elé, és monda néki: Jőjj be Uram, jőjj be hozzám, ne félj! És betére ő

hozzá a sátorba, és betakará őt lasnakkal.

19. Az pedig monda néki: Adj kérlek innom egy kis vizet, mert szomjúhozom. És megnyita ez egy tejes tömlőt, és ada néki inni, és betakará őt.

20. És az annakfelette monda néki: Állj a sátor ajtajába, és ha valaki jőne és kérdezne, és ezt mondaná: Van-é itt valaki? mondjad: Nincsen!

21. Ekkor Jáhel, a Héber felesége vevé a sátorszöget, és pőrölyt vón kezébe, és beméne ő hozzá halkán, és beveré a szöget halántékába, úgy hogy beszegeződék a földbe. Amaz pedig nagy fáradtság miatt mélyen aludt vala, és így meghala.

22. És ímé, a mint Bárák üzve keresné Siserát, Jáhel kiméne elébe, és monda néki: Jöszte és megmutatom néked az embert, a kit keressz. És beméne ő hozzá, és ímé Sisera ott feküdt halva, és a szög halántékában.

23. Így alázá meg Isten azon a napon Jábint, a Kanaán királyát az Izráel fiai előtt.

24. Az Izráel fiainak keze pedig mind jobban ránehezédék Jábinra, a Kanaán királyára, mígnem kiirták Jábint, a Kanaán királyát.

5.rész

1. Énekelt pedig Debora és Bárák, az Abinoám fia azon a napon, mondván:

2. Hogy a vezérek vezettek Izráelben, Hogy a nép önként kele föl: áldjátok az Urat!

3. Halljátok meg királyok, figyeljete fejedelmek! Én, én az Úrnak éneket mondok, Dicséretet zengek az Úrnak, az Izráel Istenének.

4. Uram, mikor Szeirből kijövé, Mikor lépdelél Edom mezejéről: Megrendült a föld, csepegett az ég, A föllegek is víztől áradának.

5. A hegyek megrendültek az Úrnak orczája előtt, Még ez a Sinai is, az Úrnak, az Izráel Istenének színe előtt.

6. Sámgárnak, az Anath fiának napjaiban, Jáhel idejében pihentek az utak, És az útonjárók tekervényes ösvényekre tértek.

7. Megszüntek a kerítetlen helyek Izráelben, megszüntek végképen, Mígnem én Debora felkelék, Felkelék Izráel anyjaként.

8. Új isteneket ha választott a nép, Mindjárt kigyúlt a harc a kapuk előtt; De paizs, és dárda avagy láttatott-é A negyvezereknél az Izráel között?

9. Szívem azoké, kik parancsolnak Izráelben, Kik a nép közül önként ajánlkoztak: áldjátok az Urat!

10. Kik ültök fehér szamarakon, Kik ültök a szőnyegeken És a kik gyalog jártok: mind énekeljete!

11. Az íjászok szavával a vízmerítők között, Ott beszéljék az Úrnak igazságát, Az ő faluihoz való igazságit Izráelben. Akkor újra a kapukhoz vonul az Úr népe!

12. Kelj fel, kelj fel Debora! Serkenj fel, serkenj fel, mondj éneket! Kelj fel Bárák és fogva vigyed foglyaiddat, Abinoám fia!

13. Akkor lejött a hősök maradéka; Az Úrnak népe lejött hozzám a hatalmasok ellen.

14. Efraimból, kiknek gyökere Amálekben, Utánad Benjámin, a te néped közé; Mákirból jöttek le vezérek, És Zebulonból, kik a vezéri pálczát tartják.

15. És Issakhár fejedelmei Deborával, És mint Issakhár, úgy Bárák A völgybe rohan követőivel. Csak a Rúben patakjainál Vannak nagy elhatározások.

16. Miért maradtál ülve a hodályban? Hogy hallgasd nyájad bégetéseit?! Rúben patakjainál nagyok voltak az elhatározások!

17. Gileád a Jordánon túl pihen. Hát Dán miért időzik hajóinál? Áser a tenger partján ül és nyugszik öbleinél.

18. De Zebulon, az halálra elszánt lelkű nép, És Nafthali, a mezőség magaslatain!
19. Királyok jöttek, harcoltanak; Akkor harcoltak a Kanaán királyai Taanaknál, Megiddó vizénél; De egy darab ezüstöt sem vettek.
20. Az égből harcoltak, A csillagok az ő helyökből vívtak Siserával!
21. A Kison patakja seprette el őket; Az ős patak, a Kison patakja! Végy erőt én lelkem!
22. Akkor csattogtak a lovak körmei A futás miatt, lovagjaik futásai miatt.
23. Átkozzátok Mérozt - mond az Úr követje, - Átkozva-átkozzátok annak lakosait! Mert nem jöttek az Úrnak segítségére, Az Úrnak segélyére vitézei közé.
24. De áldott legyen az asszonyok felett Jáhel, A Keneus Héber felesége, A sátorban lakó nők felett legyen áldott!
25. Az vizet kért, ő tejet adott, Fejedelmi csészében nyújtott tejszínét.
26. Balját a szegre, Jobbját pedig a munkások pörölyére nyújtotta, És ütötte Siserát, szétzúzta fejét, És összetörte, általfúrta halántékát,
27. Lábainál leroskadt, elesett, feküdt, Lábai között leroskadt, elesett; A hol leroskadt, ott esett el megsemmisülve.
28. Kinézett az ablakon, és jajgatott Siserának anyja a rostélyzat mögül: "Miért késik megjöni szekere? Hol késlekednek kocsijának gördülései?"
29. Fejedelemasszonyinak legokosabbjai válaszolnak néki; Ő egyre csak azok szavait ismételteti:
30. "Vajjon nem zsákmányra találtak-é, s mostan osztozkodnak? Egy-két leányt minden férfiúnak; A festett kelmék zsákmányát Siserának; Tarka szövetek zsákmányát, tarkán hímzett öltözeteket, Egy színes kendőt, két tarka ruhát nyakamra, mint zsákmányt."
31. Így veszzenek el minden te ellenséged, Uram! De a kik téged szeretnek, tündököljenek mint a kelő nap az ő erejében! És megnyugovék a föld negyven esztendeig.

6.rész

1. És gonoszul cselekedének az Izráel fiai az Úrnak szemei előtt, azért adá őket az Úr a Midiániták kezébe hét esztendeig.
2. És hatalmat vőn a Midiániták keze az Izráelen, és a Midiánitáktól való féltőkben készítették magoknak az Izráel fiai azokat a barlangokat, rejtékhelyeket és erősségeket, a melyek a hegységben vannak.
3. Mert ha vetett Izráel, mindjárt ott termettek a Midiániták, az Amálekiták és a Napkeletnek fiai, és rájuk törtek.
4. És táborba szálltak ellenök, és pusztították a földnek termését egész addig, a merre Gázába járnak, és nem hagytak élésre valót Izráelben, sem juhot, sem ökröt, sem szamarat.
5. Mert barmaikkal és sátoraikkal vonultak föl; csapatosan jöttek, mint a sáskák, úgy hogy sem nékik magoknak, sem tevéknek nem volt száma, és ellepték a földet, hogy elpusztítsák azt.
6. Mikor azért igen megnyomorodott az Izráel a Midiániták miatt, az Úrhoz kiáltának az Izráel fiai.
7. Mikor pedig kiáltottak vala az Izráel fiai az Úrhoz Midián miatt:
8. Prófétát küldé az Úr az Izráel fiaihoz, és monda nékik: Azt mondja az Úr, Izráel Istene: Én vezettelek fel titeket Égyiptomból, és hoztalak ki titeket a szolgálatnak házából,
9. És én mentettelek meg benneteket az Égyiptombeliek kezéből, és minden nyomorgatóitoknak kezökből, a kiket kiűztem előletek, és néktek adtam az ő földjüket.
10. És mondék néktek: Én, az Úr, vagyok a ti Istenetek; ne féljétek az Emoreusok isteneit, kiknek földén laktok; de ti nem hallgattatok az én szómrá.
11. És eljőve az Úrnak angyala, és leüle ama cserfa alatt, a mely Ofrában van, a mely az Abiézer

nemzetségéből való Joásé vala, és az ő fia Gedeon épen búzáat csépelte a pajtában, hogy megmentse a Midiániták orczája elől.

12. Ekkor megjelenék néki az Úrnak angyala, és monda néki: Az Úr veled, erős férfiú!

13. Gedeon pedig monda néki: Kérlek uram, ha velünk van az Úr, miért ért bennünket mindez? és hol vannak minden ő csoda dolgai, a melyekről beszéltek nekünk atyáink, mondván: Nem az Úr hozott-é fel minket Égyiptomból?! Most pedig elhagyott minket az Úr, és adott a Midiániták kezébe.

14. És az Úr hozzá fordula, és monda: Menj el ezzel a te erőddel, és megszabadítod Izráelt Midián kezéből. Nemde, én küldelek téged?

15. És monda néki: Kérlek uram, miképen szabadítsam én meg Izráelt? Ímé az én nemzetségem a legszegényebb Manassében, és én vagyok a legkisebb atyámnak házában.

16. És monda néki az Úr: Én leszek veled, és megvered Midiánt, mint egy embert.

17. Ő pedig monda néki: Ha kegyelmet találtam a te szemeid előtt, kérlek, adj nekem valamely jelt, hogy te szólasz én velem.

18. El ne menj kérlek innen, míg vissza nem jövök hozzád, és ki nem hozom az én áldozatomat, és le nem teszem elődbe. Az pedig monda: Én itt leszek, míg visszatérsz.

19. Gedeon pedig elméne, és elkészíte egy kecskegödölyét és egy efa lisztből kovásztalan pogácsákat, és betevé a húst egy kosárba, és a hús levét fazékba, és kivivé hozzá a cserfa alá, és felajánlá néki.

20. És monda néki az Isten angyala: Vegyed a húst és a kovásztalan kenyereket, és rakd erre a kősziklára, és a hús levét öntsd rá. És úgy cselekedék.

21. Ekkor kinyújtá az Úrnak angyala pálczájának végét, mely kezében vala, és megérinté a húst, és a kovásztalan kenyeret; és tűz jött ki a kősziklából, és megemészté a húst és a kovásztalan kenyereket. Az Úrnak angyala pedig eltűnt az ő szemei elől.

22. Látván pedig Gedeon, hogy az Úrnak angyala volt az, monda Gedeon: Jaj nékem Uram, Istenem! mert az Úrnak angyalát láttam színről színre!

23. És monda néki az Úr: Békesség néked! ne félj, nem halsz meg!

24. És építe ott Gedeon oltárt az Úrnak, és nevezé azt Jehova-Salomnak (azaz: az Úr a béke), mely mind e mai napig megvan az Abiézer nemzetségének városában, Ofrában.

25. És lőn ugyanazon éjjel, hogy monda az Úr néki: Végy egy tulkot atyádnak ökrei közül, és egy másik tulkot, a mely hét éves, és rontsd le a Baál oltárát, a mely a te atyádé és a berket, a mely a mellett van, vágd ki.

26. És építs oltárt az Úrnak, a te Istenednek, ennek a megerősített helynek tetején alkalmas helyen, és vedd a második tulkot, és áldozd meg égőáldozatul a berek fájával, a melyet kivágsz.

27. Ekkor Gedeon tíz férfiút vőn maga mellé az ő szolgálói közül, és a képen cselekedék, a mint megmondotta vala néki az Úr. De miután félt atyjának háznépétől és a városnak férfaitól ezt nappal cselekedni, éjszaka tevé meg.

28. Mikor aztán felkeltek reggel a városnak férfiai, ímé már össze volt törve a Baál oltára, és levágra a mellette levő berek, és a második tulok égőáldozatul azon az oltáron, a mely építették.

29. És mondának egyik a másikának: Ki cselekedte ezt? És mikor utána kérdezősködtek és tudakozódtak, azt mondták: Gedeon, a Joás fia cselekedte ezt a dolgot.

30. Akkor mondának a városnak férfiai Joásnak: Add ki fiadat, meg kell halnia, mert lerontotta a Baál oltárát és mert kivágta a berket, a mely mellette volt.

31. Joás pedig monda mindazoknak, a kik körülötte állának: Baálért pereltek ti? Avagy ti oltalmaztatok-é őtet? Valaki perel ő érette, öletessék meg reggelig. Ha isten ő, hát pereljen ő maga, hogy oltára lerontatott!

32. És azon a napon elnevezték őt Jerubbaálnak, mondván: Pereljen ő vele Baál, mert lerontotta az ő oltárát.

33. És mikor az egész Midián és Amálek és a Napkeletiek egybegyűlének, és általkeltek a Jordánon,

és tábort jártak a Jezréel völgyében:

34. Az Úrnak lelke megszállotta Gedeont, és megfúván a harsonákat, egybehívá az Abiézer házáat, hogy őt kövesse.

35. És követeket küldé egész Manasséba, és egybegyűlé az is ő utána; és követeket küldé Aserbe és Zebulonba és Nafthaliba, és feljövének eleikbe.

36. És monda Gedeon az Istennek: Ha csakugyan az én kezem által akarod megszabadítani Izráelt, a miképen mondtad,

37. Íme egy fűrt gyapjat teszek a szérúre, és ha csak maga a gyapjú lesz harmatos, míg az egész föld száraz leénd: erről megtudom, hogy valóban az én kezem által szabadítod meg Izráelt, a mint mondtad.

38. És úgy lőn. Mert mikor másnap reggel felkelt, és megszorítá a gyapjat, harmatot facsart ki a gyapjúból, egy tele csésze vizet.

39. És monda Gedeon az Istennek: Ne gerjedjen fel a te haragod én ellenem, hogy még egyszer szólok. Hadd tegyek kísérletet, kérlek, még egyszer e gyapjúval. Legyen, kérlek, szárazság csak a gyapjún, és harmat az egész földön.

40. És úgy cselekedék Isten azon az éjszakán, és lőn szárazság csak magán a gyapjún, míg az egész földön harmat lőn.

7.rész

1. Felkele pedig jó reggel Jerubbaál - ez Gedeon - és az egész nép, mely vele volt, és táborba szállának a Haród kútjánál, és a Midián tábora tőle északra volt, a Moré halomtól fogva, a völgyben.

2. És monda az Úr Gedeonnak: Több ez a nép, mely veled van, hogysem kezébe adhatnám Midiánt; Izráel még dicsekednék velem szemben, mondván: Az én kezem szerzett szabadulást nékem!

3. Azért kiált a népnek füle hallatára, mondván: A ki fél és retteg, térjen vissza, és menjen el a Gileád hegységről. És visszatérének a nép közül huszonkétezeren, és csak tizezeren maradának ott.

4. És monda az Úr Gedeonnak: Még ez a nép is sok; vezesd őket le a vízhez, és ott megpróbálom őket néked, és a melyikről azt mondom néked: Ez menjen el veled, az menjen el veled; de bármelyikről azt mondom: Ez ne menjen el veled, az ne is menjen.

5. És levezette a népet a vízhez, és monda az Úr Gedeonnak: Mindazokat, a kik nyelvökkel nyalnak a vízből, mint a hogyan nyal az eb, állítsd külön, valamint azokat is, a kik térdeikre esnek, hogy igyanak.

6. És lőn azoknak száma, a kik kezőkkel szájokhoz véve nyaldosák a vizet, háromszáz férfiú; a nép többi része pedig mind térdre esve ivott.

7. És monda az Úr Gedeonnak: E háromszáz férfiú által szabadítlak meg titeket, a kik nyaldosták vala a vizet, és adom Midiánt kezébe; a többi nép pedig menjen el, kiki a maga helyére.

8. És ők kezökbe vevék a népnek útravalóját és kürtjeit. Az Izráel többi férfait pedig mind elküldötte, mindeniket a maga hajlékába, és csak a háromszáz férfiút tartotta meg. A Midián tábora pedig alatta feküdt a völgyben.

9. És monda néki az Úr azon az éjszakán: Kelj fel, menj alá a táborba, mert kezébe adtam őket.

10. Ha pedig félsz lemenni, menj le te és Púra, a te szolgád a táborba.

11. És hallgasd meg, mit beszélnek, hogy annakutána megerősödjének a te kezeid, és menj alá a táborba. És lement ő és Púra, az ő szolgája a fegyveresek szélső részéhez, a kik a táborban voltak.

12. És a Midiániták és az Amálekíták és a Napkeletiek minden fiai úgy feküdtek a völgyben, mint a sáskák sokasága, és tevéiknek nem volt száma sokaságuk miatt, mint a fövenynek, mely a tenger partján van.

13. Mikor pedig Gedeon oda ment, ímé az egyik férfiú épen álmát beszélte el a másikkal, és monda:

Ímé álmodtam, hogy egy sült árpakenyér hengergett alá a Midiániták táborára, és mikor a sátorig jutott, megütötte azt, úgy hogy eldőlt, és felfelé fordította azt, és a sátor ledőlt.

14. A másik aztán felele és monda: Nem egyéb ez, mint Gedeonnak, a Joás fiának, az Izráelből való férfiúnak fegyvere, az ő kezébe adta az Isten Midiánt és egész táborát.

15. És mikor hallotta Gedeon az álomnak elbeszélését és annak magyarázatát, meghajtá magát, és visszatérel az Izráel táborába, és monda: Keljetek fel, mert kezetekbe adta az Úr a Midián táborát.

16. És a háromszáz embert három csapatba osztá el, és mindeniknek kezébe egy-egy kürtöt adott, és üres korsókat és fáklyákat e korsókba.

17. És monda nékik: Én reám vigyázzatok, és úgy cselekedjétek. És ímé én bemegyek a tábornak szélébe, és akkor, a mint én cselekszem, ti is úgy cselekedjétek.

18. Ha én a kürtbe fúvok és mindazok, a kik velem vannak, akkor ti is fújjátok meg a kürtöket az egész tábor körül, és ezt kiáltjátok: az Úrért és Gedeonért!

19. És leméne Gedeon, és az a száz férfiú, a ki vele volt, a tábor széléhez a középső éjjeli őrség kezdetén, a mikor éppen az őrség felváltatott, és kürtölének a kürtökkel és összetörék a korsókat, a melyek kezökben valának.

20. És kürtölt mind a három csapat a kürtökkel, és összetörték a korsókat, és balkezükben tartották a fáklyákat, jobb kezükben pedig a kürtöket, hogy kürtöljenek, és kiáltának: Fegyverre! Az Úrért és Gedeonért!

21. És mindenik ott állott a maga helyén a tábor körül. Erre az egész tábor futásnak eredt, és kiáltozott, és menekült.

22. És mikor a háromszáz ember belefújt kürtjébe, fordítá az Úr kinek-kinek fegyverét az ő felebarátja ellen az egész táborban, és egész Béth-Sittáig futott a tábor, Czererah felé, Abelmehola határáig, Tabbathon túl.

23. És egybegyűjtettek az Izráel férfiai Nafthaliból, Áserből és az egész Manasséből, és úgy úzék a Midiánitákat.

24. És követeket küldé Gedeon az egész Efraim hegységbe, ezt izenvén: Jőjjetek alá a Midiániták ellen és foglaljátok el előttök a vizeket Béthbaráig, és a Jordánt. És egybegyűlé Efraimnak minden férfija, és elzárák a vizeket Béthbaráig, és a Jordánt is.

25. És elfogák Midiánnak két fejedelmét, Orebet és Zéebet, és megölek Orebet az Oreb kőszikláján, és Zéebet megölek a Zéeb pajtájában, és úzték a Midiánitákat. Orebnek és Zéebnek fejét pedig elvivék Gedeonnak a Jordánon túl.

8.rész

1. És mondának az Efraim férfiai néki: Miért cselekedted azt mi velünk, hogy el nem hívtál minket, mikor a Midián ellen való hadakozásra indultál? És erősen feddözének vele.

2. Ő pedig monda nékik: Vajjon cselekedtem-é én olyan dolgot, mint ti? Nem többet ér-é Efraim szőlőmezgerlése, mint Abiézer egész szüretje?

3. Kezetekbe adta az Isten Midiánnak fejedelmeit, Orebet és Zéebet; hát mit cselekedhettem én olyat, mint ti?! Akkor lecsendesedék az ő felháborodott lelkök, mikor e beszédet mondotta vala.

4. Mikor pedig Gedeon a Jordánhoz ére, átkele azzal a háromszáz férfiúval, a kik vele valának, az üldözéstől kifáradottan.

5. És monda a Sukkót férfiaknak: Adjatok, kérlek, e népnek, mely engem követ, kenyeret, mert fáradtak, én pedig úzöm Zébát és Sálmunáht, Midiánnak királyait.

6. És mondának Sukkót elöljárói: Zébának és Sálmunáhnak öklét már kezekben tartod-é, hogy kenyeret adjunk a te seregednek?

7. Gedeon pedig monda: Ha kezembe adja az Úr Zébát és Sálmunáht, a pusztának tuskéivel és csalánjaival csépelem meg testeteket.

8. És felmenvén onnan Pénuelbe, hasonlóképen szóla azoknak is, és Pénuel férfiai épen úgy feleltek néki, a mint feleltek volt a Sukkót férfiai.

9. És szóla a Pénuel férfiainak is, mondván: Mikor békességben visszatérek, lerontom ezt a tornyot.

10. Zéba pedig és Sálmunáh Kárcorban valának, és az ő seregök velök, mintegy tizenötezeren, mind a kik megmaradtak a Napkeletieknek egész táborából. Az elesettek száma százhúszezer fegyverfogható férfiú volt.

11. És felméne Gedeon a sátorban lakók útján keletre Nobahtól és Jogbehától, és szétverte a tábort, pedig a tábor biztonságban érezte magát.

12. És Zéba és Sálmunáh elfutottak; de ő utánok ment, és elfogta a Midián két királyát: Zébát és Sálmunáht, és szétszórta az egész tábort.

13. Mikor pedig Gedeon, a Joás fia, visszatért a harczból a Heresz hágójától:

14. Megfogott egy gyermeket a sukkótbeliek közül, és tudakozódott tőle. Ez pedig felírta néki Sukkótnak előjáróit és véneit, hetvenhét férfiút.

15. Mikor aztán a Sukkót férfiainhoz ment vala, monda: Ímhol Zéba és Sálmunáh, a kik miatt gúnyolódzatok velem, mondván: Vajjon Zéba és Sálmunáh öklét már kezekben tartod-é, hogy kenyeret adjunk kifáradott embereidnek?

16. És előfogá a város véneit, és a pusztának töviseit és csalánjait vévén, megtanítá azokkal Sukkótnak férfait.

17. Azután Pénuel tornyát rontá le, és a város férfait ölte meg.

18. És monda Zébának és Sálmunáhnak: Milyenek voltak azok a férfiak, a kiket a Thábor hegyén megöltetek? Ők pedig mondanak: Mint a milyen te vagy, olyanok voltak ők is, és mindenik olyan arcú, mint egy-egy királyfi.

19. És monda: Az én atyámfiái, az én anyámnak fiai voltak azok. Él az Úr! ha életben hagyátok volna őket, én sem ölnélek meg titeket!

20. És monda Jéthernek, az ő elsőszülöttjének: Kelj fel, öld meg őket. De a fiú nem húzta ki kardját, mert fél vala, mivelhogy még gyermek vala.

21. És monda Zéba és Sálmunáh: Kelj fel te és te ölj meg minket, mert a milyen a férfiú, olyan az ő ereje. És felkele Gedeon, és megöle Zébát és Sálmunáht, és elvevé az ő tevéiknek nyakán levő ékességeket.

22. És mondanak az Izráel férfiai Gedeonnak: Uralkodjál felettünk te és a te fiad és a te fiadnak fia, mert megszabadítottál bennünket a Midiániták kezéből.

23. És monda nékik Gedeon: Én nem uralkodom felettetek, sem az én fiam nem fog uralkodni rajtatok. Az Úr uralkodik ti felettetek!

24. Azután monda nékik Gedeon: Egyet kívánok csak tőletek, hogy adja nékem mindenikőtök a zsákmányul ejtett fülön függőket; mert arany fülön függők voltak azoknak, mivelhogy Izmaeliták valának.

25. És mondanak: Örömet néked adjuk. És leterítették egy ruhát, és mindenki arra dobá a fülön függőket, melyeket prédául ejtett.

26. Az arany fülön függőknek pedig, a melyeket elkért, súlya ezerhétszáz arany siklus volt, amaz ékességeken, függőkön és bíborruhákon kívül, a melyek a Midián királyain voltak, és az aranylánczok nélkül, a melyek tevéik nyakán valának.

27. És készíté abból Gedeon efódot, és helyhezteté azt a maga városában, Ofrában, és ott paráználkodott azután az egész Izráel, és lőn ez Gedeonnak és házanépének törbeejtésére.

28. Így aláztattak meg a Midiániták az Izráel fiai előtt, és nem is emelték fel azután már fejüket, és megnyugovék a föld negyven esztendeig Gedeon idejében.

29. És hazatért Jerubbaál, a Joás fia, és megtelepedett otthon.

30. És Gedeonnak volt hetven fia, kik az ő ágyékából származtak, mert sok felesége volt néki.
31. És az ő ágyasa is, a ki Sikemben volt, szült néki egy fiat, és nevezé azt Abiméleknek.
32. És meghala Gedeon, a Joás fia, késő vénységében, és eltemették atyjának, Joásnak sírjába, Ofrában, Abiezer városában.
33. Lőn pedig, hogy mikor meghalt Gedeon, elfordulának az Izráel fiai az Úrtól, és a Baálokkal paráználkodának, és a Baál-Beritet tevék istenökké.
34. És nem emlékezének meg az Izráel fiai az Úrról, az ő Istenökről, a ki őket megszabadította minden ellenségeik kezéből köröskörül.
35. És nem cselekedének irgalmasságot a Jerubbaál Gedeon házával mind ama jók szerint, a melyeket ő tett vala az Izráellel.

9.rész

1. És elméne Abimélek, a Jerubbaál fia Sikembe, az ő anyjának atyjafiaihoz, és beszélt velök, valamint az ő anyja atyjának egész nemzetségével, mondván:
2. Mondjátok meg, kérlek, Sikem minden férfianak hallatára, melyik jobb néktek, hogy hetven férfiú uralkodjék-é rajtatok, Jerubbaálnak minden fia, vagy pedig csak egy ember uralkodjék felettetek? És emlékezzetek meg arról, hogy én a ti csontotok és a ti testetek vagyok.
3. És elmondották anyjának testvérei róla mind e beszédekert Sikem minden férfianak füle hallatára, és Abimélek felé hajlott az ő szívök, mert azt mondák: Atyánkfia ő!
4. És adának néki hetven ezüst pénzt a Baál-Beritnek házából, és ezzel holmi henyélő és hiábavaló embereket fogadott magának Abimélek, a kik őt követék.
5. És elméne atyjának házához Ofrába, és megölé testvéreit, Jerubbaál fiait, a hetven férfiút egy kövön, és csak Jóthám maradt meg, Jerubbaálnak legkisebb fia, mert ez elrejtőzött.
6. És összegyülekezék Sikemnek egész polgársága, és Millónak egész háza, és elmenének és királylyá választák Abiméleket az alatt a magas tölgy alatt, a mely Sikemben áll.
7. Mikor pedig ezt elbeszélték vala Jóthámnak, elment és megállott a Garizim hegy tetején, és nagy felszóval kiálta, és így szóla hozzájuk: Hallgassatok rám, Sikem férfiai, hogy reátok is hallgasson az Isten!
8. Egyszer elmenvén elmentek a fák, hogy királyt válaszszanak magoknak, és mondának az olajfának: Uralkodjál felettünk!
9. De az olajfa így felelt nékik: Elhagyjam az én kövérségemet, a melylyel tisztelnék Istent és embereket, és elmenjek, hogy ingadozzam a fák felett?
10. Akkor a fügefának szólottak a fák: Jer el te, és uralkodjál rajtunk!
11. De a fügefa is azt mondta nékik: Elhagyjam-é édességemet és jó gyümölcsömet, és elmenjek, hogy ingadozzam a fák felett?
12. Azután a szőlőtőnek mondák a fák: Jer el te, uralkodjál rajtunk.
13. Azonban a szőlőtő is azt mondta nékik: Elhagyjam-é mustomat, a mely isteneket és embereket vidámít, és elmenjek, hogy ingadozzam a fák felett?
14. Mondának végre a fák mindnyájan a galagonyabokornak: Jer el te, uralkodjál mi rajtunk.
15. És monda a galagonyabokor a fáknek: Ha igazán királylyá kentek engem magatok felett, jőjjetek el, nyugodjatok az én árnyékomban: de hogyha nem, jőjjön tűz ki a galagonyabokorból, és égesse meg a Libanonnak cédrusait.
16. Hát ti is most igazán és becsületesen cselekedtetek-é, hogy Abiméleket tettétek királylyá, és jól cselekedtetek-é Jerubbaállal és házanépével, és úgy bántatok-é vele, a mint megérdemelte?
17. Mert érettetek harczolt atyám, és még életével is semmit nem gondolván, mentett meg titeket a

Midiánnak kezéből.

18. Ti pedig most felkeltetek az én atyámnak háza ellen, és megöltétek gyermekeiket, hetven férfiút egy kövön, és királylány választottátok Sikem férfiai felett Abiméleket, az ő szolgálójának fiát, mert atyátokfia!

19. Ha igazán és becsületesen cselekedtetek Jerubbaállal és az ő házával a mai napon, örüljetek Abiméleknek, és örüljön ő is néktek;

20. De hogyha nem, jőjjön tűz ki Abimélekből, és emészsze meg Sikem férfiai és Milló házát, és származzék tűz Sikem férfiaiból és Milló házából, és emészsze meg Abiméleket!

21. És elfutott Jóthám, és elmenekült, és elment Beérbe az ő atyjafia, Abimélek elől, és ott telepedett meg.

22. Mikor pedig uralkodék Abimélek Izráel felett három esztendeig:

23. Egy gonosz lelket bocsátott Isten Abimélek és Sikem férfiai közé, és pártot ütöttek Sikem férfiai Abimélek ellen,

24. Hogy eljőjön a Jerubbaál hetven fián elkövetett kegyetlenség büntetése, és szálljon az ő vérök Abimélekre, testvérökre, a ki megölte őket, és Sikem férfiaira, a kik az ő kezeit megerősítették, hogy megölje az ő atyjafiait.

25. És lest vetének néki a Sikem férfiai a hegyeknek tetején, és kiraboltak mindenkit, a ki elment mellettök az úton, mely dolgot megmondák Abiméleknek.

26. És eljött Gaál, Ebed fia és az ő atyjafiai, és bementek Sikembe, és bízának ő hozzá Sikem férfiai.

27. Annyira, hogy kimenvén a mezőre, leszüretelték szülőiket, mindjárt ki is taposták, és örömmünetet ültek, és bementek az ő istenöknek házába, és ettek és ittak, és szidalmazták Abiméleket.

28. És monda Gaál, Ebed fia: Kicsoda Abimélek és kicsoda Sekem, hogy szolgáljunk néki? Nem Jerubbaál fia-é ő, és nem Zebul-é az ő kormányzója? Ti szolgáljátok Hámornak, Sekem atyjának férfiai; de miért szolgálnánk mi?

29. Csak volna az én kezemben e nép, majd elűzném Abiméleket. És monda Abiméleknek: Öregbítsd meg seregedet, és jőjj ki!

30. Mikor pedig meghallotta Zebul, a városnak kormányzója, Gaálnak, az Ebed fiának beszédit, nagy haragra gyulladt,

31. És követeket küldött Abimélekhez Thormába, ezt izenvén: Ímé Gaál, az Ebed fia és az ő testvérei Sikembe jöttek, és fellázítják a várost te ellened.

32. Most azért készülj fel éjszaka, te és a te néped, mely veled van, és állj lesbe a mezőn.

33. És reggel, napfelköltekor korán kelj fel, és törj a városra, és mikor ő és az ő népe kivonul ellened: cselekedjél vele a szerint, a mint akard.

34. És felkelt Abimélek és az egész nép, a mely vele volt, éjszaka, és lesbe állottak Sikem ellen négy csapatban.

35. És kijött Gaál, az Ebed fia és megállott a város kapujának nyílásában. És felkelt Abimélek is, meg a nép is, mely vele volt, a lesből.

36. És a mint meglátta Gaál a csapatot, monda Zebulnak: Ímé nép jó alá a hegyeknek tetejéről. Zebul pedig monda néki: A hegyek árnyékát nézed férfiaknak.

37. De Gaál csak folytatta beszédét, és monda: Ímé egy másik csapat meg az ország közepéből jó alá; a harmadik csapat pedig a jós-tölgyfa útján jó.

38. Ekkor monda néki Zebul: Hol van most szád, melylyel mondád: Kicsoda Abimélek, hogy szolgáljunk néki? Nem ez a nép-é az, a melyet kibécséltél? No, most vonulj ki ellene, és harcolj vele.

39. És kivonult Gaál Sikem polgárainak élén, és megütközött Abimélekkel.

40. De Abimélek megfutamtította, úgy hogy elmenekült előle, és sok sebesült elesett a kapu bejáratáig.

41. Abimélek pedig Arumában maradt, és Zebul elűzte Gaált és atyjafiait, hogy ne lakjanak Sikemben.
42. És lőn, hogy másnap kiméne a nép a mezőre, és megmondák Abiméleknek.
43. És az vette az ő népét, és három csapatra osztotta el, és lesbe állott a mezőn; és látta, hogy ímé a nép jó ki a városból. Rájok támadt, és megverte őket.
44. És Abimélek és az a csapat, a mely vele volt, megtámadta és megszállotta a város kapuját; a másik két csapat pedig megtámadta mind a mezőn levőket, és megverte őket.
45. És Abimélek egész nap vívta a várost, mígnem bevette a várost, és a népet, mely benne volt, leölte: a várost pedig lerombolta, és behinté azt sóval.
46. Mikor pedig ezt meghallották Sikem tornyának minden férfiai, az El-Berith isten házának várába mentek.
47. És mikor Abiméleknek elmondották, hogy Sikem tornyának minden férfiai ott gyűltek össze:
48. Felment Abimélek a Sálmon hegyére, ő és az egész nép, mely vele volt, és fejszét vett kezébe, és faágakat vágott le, és azokat felszedte, és vállára rakta, és monda a népnek, a mely vele volt: A mit láttatok, hogy cselekedtem, ti is azt tegyétek gyorsan, mint én.
49. Erre az egész népből kiki vágott magának ágakat, és követték Abiméleket, és lerakták a fát a vár körül, és tűzzel rájuk gyújtották a várat, úgy hogy meghaltak a Sikem tornyának minden férfiai, közel ezer férfi és asszony.
50. Abimélek pedig elment Thébesbe, és táborba szállott Thébes ellen, és bevette azt.
51. De egy erős torony volt a város közepén, és oda menekült minden férfi és asszony, és a városnak minden lakosa; ezt magukra zárták, és a toronynak padlására mentek fel.
52. És Abimélek oda ment a toronyig, és ostrom alá vette azt, és egészen a torony ajtajáig közeledett, hogy azt tűzzel égesse fel.
53. Akkor egy asszony egy malomkődarabot gördített le Abimélek fejére, és bezúzta koponyáját.
54. Ki mindjárt oda hívta fegyverhordozó apródját, és monda néki: Vond ki kardodat, és ölj meg engem, hogy ne mondják felőlem: Asszony ölte meg őt! És keresztülszúrta őt az apród, és meghalt.
55. Mikor pedig az Izráel férfiai látták, hogy Abimélek meghalt, kiki visszatért a maga helyére.
56. Így fizetett meg Isten Abiméleknek azért a gonoszságért, melyet atyja ellen elkövetett, hogy megölte hetven testvérét.
57. És a Sikem férfiainak fejére is visszahárított Isten minden rosszat, és reájuk szállott Jóthámnak, a Jerubbaál fiának átka.

10.rész

1. Támada pedig Abimélek után az Izráel megszabadítására Thóla, Puának, a Dodó fiának fia, Issakhár nemzetségéből való, a ki Sámirban lakott, az Efraim hegységben.
2. És bíraskodék Izráelben huszonhárom esztendeig, és meghala, és eltemetteték Sámirban.
3. Ő utána következett Jáir, a gileádbeli, és ítélé Izráelt huszonkét esztendeig.
4. Ennek harmincz fia volt, kik harmincz szamárcsikón nyargaltak, és volt nékik harmincz városuk, melyeket mind e mai napig Jáir faluinak neveznek, melyek Gileád földén vannak.
5. És meghalt Jáir, és eltemetteték Kámonban.
6. De az Izráel fiai újra gonoszul cselekedtek az Úrnak szemei előtt, mert szolgáltak a Baáloknak és Astarótnak, és Sziria isteneinek, és Sidon isteneinek, és Moáb isteneinek, és az Ammon fiai isteneinek, és a Filiszteusok isteneinek, és elhagyták az Urat, és nem szolgáltak néki.
7. Felgerjedett azért az Úrnak haragja Izráel ellen, és adá őket a Filiszteusoknak és az Ammon fiainak kezökbe.

8. És ezek szorongatták és nyomorgatták az Izráel fiait attól az évtől fogva tizennyolcz esztendőn keresztül, Izráelnek minden fiait a kik a Jordánon túl valának az Emoreusoknak földén, mely Gileádban van.

9. És átkeltek az Ammon fiai a Jordánon, hogy hadakozzanak Júda és Benjámin ellen és az Efraim háza ellen, és felette igen szorongatták az Izráel.

10. Akkor az Úrhoz kiáltottak az Izráel fiai, mondván: Vétkeztünk te ellened, mert elhagytuk a mi Istenünket, és szolgáltunk a Baáloknak.

11. Az Úr pedig monda az Izráel fiainak: Nemde én szabadítottalak-é meg benneteket az Égyiptombeliectől, az Emoreusoktól, az Ammon fiaitól, a Filiszteusoktól,

12. És a Sidonbeliectől, az Amálekítáktól és a Maonitáktól, mikor titeket szorongattak, és ti én hozzám kiáltottatok, megszabadítottalak titeket az ő kezökből?

13. És ti mégis elhagytatok engem, és idegen isteneknek szolgáltatok; annakokáért többé nem szabadítalak meg titeket ezután.

14. Menjetez és kiáltatok azokhoz az istenekhez, a kiket választottatok, szabadítsanak meg azok benneteket a ti nyomorúságtoknak idején.

15. Felelének pedig az Izráel fiai az Úrnak: Vétkeztünk, cselekedjél úgy velünk, a mint jónak látszik a te szemeid előtt, csak most az egyszer szabadíts még meg, kérünk!

16. És elvetették maguktól az idegen isteneket, és szolgáltak az Úrnak. És megesett az ő szíve az Izráel nyomorúságán.

17. És összegyülekeztek az Ammon fiai, és táborba szállottak Gileádban, és összegyűltek az Izráel fiai is, és Mispában táboroztak.

18. És Gileád népe és fejedelmei egyik a másikatól kérdezgették: Ki az a férfiú, a ki megkezdi a harcot az Ammon fiai ellen? Legyen az feje Gileád összes lakóinak!

11.rész

1. A Gileádból való Jefte pedig nagy hős volt, és egy parázna asszonynak volt a fia, s Jeftét Gileád nemzette.

2. De mikor Gileádnak a felesége is szült néki fiaikat, és megnőttek az ő feleségének fiai: akkor elűzték Jeftét és azt mondták néki: Nem fogsz örökösödni atyánknak házában, mert más asszonynak vagy a fia.

3. És elfutott Jefte az ő atyjafiai elől, és Tób földén telepedett meg, és henyélő emberek gyűltek össze Jefte körül, és együtt portyáztak.

4. És történt napok mulva, hogy az Ammon fiai harczba keveredtek Izráellel.

5. És lőn, hogy a mint harczolni kezdtek az Ammon fiai Izráellel, Gileád vénei elmentek, hogy visszahozzák Jeftét a Tób földéről.

6. És mondának Jeftének: Jer el, és légy nekünk fejedelmünk, és harczoljunk az Ammon fiai ellen.

7. Jefte pedig monda Gileád véneinek: Avagy nem ti vagytok-é, a kik engem meggyűlöltetek, és kiűztetek atyámnak házából? És miért jöttetek most hozzám a ti nyomorúságtoknak idején?

8. És mondának Gileád vénei Jeftének: Azért fordultunk most hozzád, hogy jőjj el velünk, és hadakozzál az Ammon fiai ellen, és légy mi nekünk fejünk, és Gileád minden lakosinak.

9. És monda Jefte Gileád véneinek: Ha visszavisztek engem, hogy hadakozzam az Ammon fiai ellen, és kezembe adja őket az Úr: igazán fejetekké leszek?

10. Akkor mondának Gileád vénei Jeftének: Az Úr a tanúnk, ha a te beszéded szerint nem cselekeszünk!

11. És elment Jefte Gileád véneivel, és a nép a maga fejévé és fejedelmévé tette őt. És megmondá

Jefté minden beszédit az Úr előtt Mispában.

12. És követeket küldött Jefté az Ammon fiainak királyához, ezt izenvén: Mi dolgom van nékem veled, hogy hozzám jöttél, hogy hadakozzál az én földem ellen?

13. És monda az Ammon fiainak királya Jefté követeinek: Mert elvette Izráel az én földemet, mikor Égyiptomból feljött, az Arnontól fogva Jabbókig és a Jordánig, most te add azokat vissza békességgel.

14. Ismét küldé pedig Jefté követeket az Ammon fiainak királyához;

15. És monda néki: Ezt izeni Jefté: Nem vette el Izráel sem a Moáb földét, sem az Ammon fiainak földét;

16. Mert mikor kijött Égyiptomból, a pusztában bolyongott Izráel egész a Veres tengerig, és mikor Kádesbe ért,

17. Követeket küldött Izráel Edom királyához, mondván: Hadd menjek át, kérlek, országodon; de Edom királya nem hallgatta meg. Majd Moáb királyához is küldött; de ez sem engedé, és így Izráel ott maradt Kádesben.

18. És mikor tovább vándorolt a pusztában, megkerülte Edom földét és Moáb földét, és napkelet felől érkezett a Moáb földéhez, és ott táborozott túl az Arnonon; de Moáb határába nem ment be, mert az Arnon Moáb határa.

19. Ekkor követeket küldött Izráel Szihonhoz, az Emoreusok királyához, Hesbon királyához, és monda néki Izráel: Hadd menjek át, kérlek, országodon az én helyemre.

20. De Szihon nem hitt Izráelnek, hogy átvonul az ő határán, hanem összegyűjtötte Szihon az ő egész népét, és táborba szállott Jahásban, és harczolt az Izráel ellen.

21. Az Úr, az Izráel Istene pedig Szihont és egész népét Izráel kezébe adta, és megverték őket, és elfoglalta Izráel az Emoreusoknak, ama föld lakóinak, egész országát.

22. És birtokába vette az Emoreusok egész határát, az Arnontól fogva Jabbókig, és a pusztától a Jordánig.

23. És mikor az Úr, az Izráel Istene maga űzte ki az Emoreusokat az ő népe, az Izráel elől, most te akarnád ezt elfoglalni?

24. Hát nem úgy van-é, hogy a mit bírnod adott néked Kámos, a te istened, azt bírod? Mi meg mindazoknak örökségét bírjuk, a kiket az Úr, a mi Istenünk űzött ki mi előlünk.

25. És most vajjon mennyivel vagy te különb Báláknál, Czippor fiánál, Moáb királyánál? Avagy versengett-é ez az Izráellel, és hadakozott-é valaha ellenük?

26. Míg Izráel Hesbonban és annak mezővárosaiban, Aroerben és ennek mezővárosaiban és az Arnon mellett való összes városokban háromszáz esztendőn át lakott: miért nem foglaltátok el abban az időben?

27. Én nem vétettem te ellened, hanem te cselekszel velem gonoszt, hogy harczolsz ellenem. Az Úr, a bíró, tegyen ma ítéletet az Izráel és az Ammon fiai között.

28. De az Ammon fiainak királya nem hallgatott Jefté szavaira, a melyeket izent néki.

29. Jeftén pedig lőn az Úrnak lelke, és általméne Gileádon és Manassén, és általméne Gileád Mispén, és Gileád Mispéből felvonult az Ammon fiai ellen.

30. És fogadást tőn Jefté az Úrnak, és monda: Ha mindenestől kezembe adod az Ammon fiait:

31. Akkor valami kijövénd az én házamnak ajtaján előmbe, mikor békével visszatérek az Ammon fiaitól, legyen az Úré, és megáldozom azt egészen égőáldozatul.

32. És kivonult Jefté az Ammon fiai ellen, hogy hadakozzék velök, és kezébe adá néki azokat az Úr.

33. És veré őket Aroertől fogva mindaddig, míg mennél Minnithbe, hús városon át, és egész Abel-Keraminig nagy vérontással, és az Ammon fiai megaláztattak az Izráel fiai előtt.

34. Mikor pedig méne Jefté Mispába az ő házához: ímé az ő leánya jött ki eleibe dobokkal és tánczó sereggel; ez volt az ő egyetlenegyje, mert nem volt néki kívülötte sem fia, sem leánya.

35. És mikor meglátta őt, megszaggatá ruháit, és monda: Óh leányom, de megszorítottál és megháborítottál engem! Mert én fogadást tettem az Úrnak, és nem vonhatom vissza.

36. Az pedig monda néki: Atyám, ha fogadást tettél az Úrnak, úgy cselekedjél velem, a mint fogadtad, miután az Úr megadta az ellenségiden: az Ammon fiain való bosszút.

37. És monda az ő atyjának: Csak azt az egyet tedd meg nekem; ereszs el engem két hónapra, hadd menjek el és vonulhassak félre a hegyekre, hogy sírjak szűzességem leánybarátaimmal.

38. És ő monda: Menj el. És elbocsátá őt két hónapra. Az pedig elment és az ő leánybarátai, és siratta az ő szűzességét a hegyeken.

39. És a két hónap elteltével visszatért atyjához, és betöltötte az ő felőle való fogadást, a melyet tett, és ő soha nem ismert férfiút. És szokássá lett Izráelben,

40. Hogy esztendőnként elmentek az Izráel leányai, hogy dicsőítsék a gileádbeli Jefte leányát esztendőnként négy napon át.

12.rész

1. Összegyűlének pedig az Efraim férfiai, és általmenének északra, és mondának Jeftének: Miért szállottál harcba az Ammon fiaival, és miért nem hívtál minket is, hogy menjünk veled? Most azért a te házadat megégetjük te veled együtt tűzzel.

2. És monda Jefte nekik: Nagy háborúságunk volt, nekem és az én népemnek, az Ammon fiaival: és hívtalak titeket; de ti nem szabadítottatok meg engem az ő kezökből.

3. És a mikor láttam, hogy ti nem akartok segíteni, kockára vetém saját életemet, és általmenék az Ammon fiai ellen, az Úr pedig kezembe adta őket. És most miért jöttetek fel hozzám, hogy hadakozzatok én ellenem?

4. És ekkor egybegyűjté Jefte Gileádnak minden férfiait, és megtámadta Efraimot, és megverték Gileád férfiai Efraimot, mert azt mondták: Efraim szökevényei vagytok ti, kik Gileádban, Efraim és Manassé között laktok.

5. És elfoglalák a Gileádbeliek Efraim előtt a Jordán réveit, és lőn, hogy mikor az Efraim közül való menekülők azt mondják vala: Hadd menjek által: azt kérdezték tőlük a gileádbeli férfiak Efraimbeli vagy-é? És ha az azt mondotta: nem!

6. Akkor azt mondák néki: Mondd: Sibboleth! És ha Szibbolethet mondott, mert nem tudta úgy kimondani, akkor megfogták őt és megölték a Jordán réveinél, és elesett ott abban az időben az Efraimbeliek közül negyvenkétezer.

7. Ítéle pedig Jefte Izráelt hat esztendeig, és meghalt Jefte, a Gileádbeli, és eltemetteté Gileád egyik városában.

8. És ítéle ő utána az Izráelt Ibsán, ki Bethlehemből való volt.

9. Ennek harmincz fia volt és harmincz leányt házasított ki, és harmincz leányt hozott be kívül az ő fiainak, és ítéle Izráelt hét esztendeig.

10. És meghala Ibsán, és eltemetteté Bethlehemben.

11. És bíraskodék ő utána Élon Izráelben, ki a Zebulon nemzetségéből való volt, és ítéle Izráelt tíz esztendeig.

12. És meghalt Élon, a Zebulonbeli, és eltemetteté Ajalonban, Zebulon földén.

13. Ő utána pedig Abdon bíraskodott Izráelben, a Pireathonita Hillel fia.

14. Ennek negyven fia és harmincz unokája volt, kik hetven szamárcsikón nyargaltak, és ítéle Izráelt nyolcz esztendeig.

15. És meghalt Abdon, a Pireathonita Hillel fia, és eltemetteté Pireathonban, Efraim földén, az Amálekíták hegységén.

13.rész

1. Az Izráel fiai pedig újra gonoszul cselekedtek az Úrnak szemei előtt, azért az Úr őket a Filiszteusoknak kezébe adá negyven esztendeig.
2. És élt ebben az időben egy férfiú Czórából, a Dán nemzetségéből való, névszerint Manoah, kinek felesége magtalan volt, és nem szült.
3. És megjelent az Úrnak angyala az asszonynak, és monda néki: Ímé most magtalan vagy, és nem szültél; de terhes leszesz, és fiat szülsz.
4. Azért most megójjad magad, és ne igyál se bort, se más részegítő italt, és ne egyél semmi tisztátalant.
5. Mert ímé terhes leszesz, és fiat szülsz, és beretva ne érintse annak fejét, mert Istennek szenteltetett lesz az a gyermek anyjának méhétől fogva, és ő kezdi majd megszabadítani Izráelt a Filiszteusok kezéből.
6. És elment az asszony, és elbeszélte ezt férjének, mondván: Istennek egy embere jöve hozzám, kinek tekintete olyan volt, mint az Isten angyalának tekintete, igen rettenetes, úgy hogy meg sem mertem kérdezni, hogy honnan való, és ő sem mondotta meg nékem a nevét.
7. És monda nékem: Ímé terhes leszesz, és fiat fogsz szülni; azért most se bort, se más részegítő italt ne igyál, és semmi tisztátalant ne egyél, mert Istennek szentelt lesz az a gyermek, anyja méhétől fogva halála napjáig.
8. Manoah pedig az Úrhoz könyörgött, és monda: Kérlek, Uram! az Istennek amaz embere, a kit küldöttél volt, hadd jőjjön el ismét hozzánk, és tanítson meg minket, hogy mit cselekedjünk a születendő gyermekkel.
9. És meghallgatá az Isten Manoah kérését, mert az Istennek angyala megint eljött az asszonyhoz, mikor az a mezőn ült, és az ő férje Manoah nem volt vele.
10. Akkor az asszony elsietett, és elfutott, és elbeszélé férjének, és monda néki: Ímé megjelent nékem az a férfiú, a ki a multkor hozzám jött.
11. És felkelt, és elment Manoah az ő felesége után, és mikor odaért ahhoz a férfiúhoz, monda néki: Te vagy-é az a férfiú, a ki ez asszonynyal beszéltél? És monda: Én vagyok.
12. És monda Manoah: Ha beteljesedik ígéreted, miként bánjunk a gyermekkel, és mit cselekedjék ő?
13. Az Úrnak angyala pedig monda Manoáhnak: Mindentől, a mit csak mondtam az asszonynak, őrizkedjék.
14. Mindabból, a mi csak a bortermő szőlőből származik, ne egyék, és bort és más részegítő italt ne igyék, és semmi tisztátalant ne egyék. Mindazt, a mit parancsoltam néki, tartsa meg.
15. És monda Manoah az Úr angyalának: Kérlek, hadd tartóztassunk meg téged, hogy készítsünk néked egy kecskegödölyét.
16. De az Úrnak angyala így szólt Manoáhhhoz: Ha megmarasztasz is, nem eszem kenyeredből, és ha áldozatot készítesz, az Úrnak áldozd azt. Mert Manoah nem tudta, hogy az Úrnak angyala vala.
17. És monda Manoah az Úr angyalának: Kicsoda a te neved, hogy ha majd beteljesedik a te beszéded, tisztességgel illethessünk téged.
18. És monda néki az Úrnak angyala: Miért kérdezősködöl nevem után, a mely olyan csodálatos?
19. Mikor aztán Manoah a kecskegödölyét és ételáldozatot vette, és megáldozá azt egy sziklán az Úrnak: csodadolgot cselekedék Manoáhnak és feleségének szeme láttára:
20. Tudniillik, mikor a láng felcsapott az oltárról az ég felé, az oltár lángjában felszállott az Úrnak angyala. Mikor pedig ezt meglátták Manoah és az ő felesége, arcczal a földre borultak.
21. És többé nem jelent meg az Úrnak angyala Manoáhnak és feleségének. Ekkor tudta meg Manoah, hogy az Úrnak angyala volt az.

22. És monda Manoah az ő feleségének: Meghalván meghalunk, mert az Istent láttuk.

23. Akkor monda néki az ő felesége: Ha meg akart volna ölni az Úr minket, nem fogadta volna el kezünkből az egészen égőáldozatot és az ételáldozatot, és nem mutatta volna nekünk mindezeket, sem pedig nem hallatott volna velünk ilyeneket.

24. És szült az asszony fiat, és nevezé annak nevét Sámsonnak, és felnevekedék a gyermek, és megáldá őt az Úr.

25. És kezdé az Úrnak lelke őt indítani a Dán táborában, Czóra és Estháol között.

14.rész

1. És lement Sámson Timnátba, és meglátott egy nőt Timnátban a Filiszteusok lányai közül.

2. És mikor hazament, elbeszélte ezt atyjának és anyjának, és monda: Egy nőt láttam Timnátban a Filiszteusok leányai között, most azért vegyétek őt nékem feleségül.

3. És monda néki az ő atya és anyja: Hát nincsen a te atyádfiainak és az én egész népemnek leányai között nő, hogy te elmégy, hogy feleséget végy a körülmetéletlen Filiszteusok közül? És monda Sámson az ő atyjának: Őt vegyed nékem, mert csak ő kedves az én szemeim előtt.

4. Az ő atya és anyja pedig nem tudják vala, hogy ez az Úrtól van, hogy ő alkalmatosságot keres a Filiszteusok ellen, mert abban az időben a Filiszteusok uralkodtak Izráel felett.

5. És lement Sámson az ő atyjával és anyjával Timnátba, és mikor Timnátban szőlőhegyéhez értek, íme egy oroszlánkölyök jött ordítva elébe.

6. És felindítá őt az Úrnak lelke, és úgy kettészakasztá azt, mint a hogyan kettészakasztatik a gödölye; pedig semmi sem volt kezében. De atyjának és anyjának nem mondta el, a mit cselekedett.

7. És mikor leérkezett, beszélt a nővel, a ki kedves volt Sámson szemei előtt.

8. Mikor pedig egynéhány nappal azután visszatért, hogy őt hazavigye, lekerült, hogy megnézzé az oroszlánnak holttestét: hát íme egy raj méh volt az oroszlánnak tetemében, és méz.

9. És kiszedte azt markaiba, és a mint ment-mendegélt, eszegetett belőle, és mikor hazaért atyjához és anyjához, adott abból nekik is, és azok is ettek; de nem mondta meg nekik, hogy az oroszlán holtteteméből vette ki a mézet.

10. És azután lement az ő atya ahhoz a nőhöz, és Sámson lakodalmat tartott ott, mert úgy szoktak cselekedni az ifjak.

11. Mikor pedig meglátták őt a Filiszteusok, harmincz társat adtak mellé, hogy legyenek ő vele.

12. És monda nekik Sámson: Hadd vessek előtökbe egy találós mesét, ha azt megfejtitek nékem a lakodalom hét napja alatt és kitaláljátok; adok néktek harmincz inget és harmincz öltöző ruhát;

13. De ha nem tudjátok megfejteni, ti adtok nékem harmincz inget és harmincz öltöző ruhát. Azok pedig mondának néki: Add elő találós mesédet, hadd halljuk.

14. Ő pedig monda nekik: Az evőből éték jött ki S az erősből édes jött ki. De nem tudták a találós mesét megfejteni három egész napon át.

15. Lőn annakokáért heted napon, mondának Sámson feleségének: Vedd reá férjedet, hogy fejtse meg nekünk a találós mesét, hogy valamiképen meg ne égessünk téged és a te atyádnak házát tűzzel; vagy azért hívtatok ide minket, hogy koldussá tegyetek bennünket, vagy nem?

16. És sírt a Sámson felesége ő előtt, és monda: Bizony te gyűlölsz engem, és nem szeretsz. Egy találós mesét vetettél az én népem fiaira és nekem sem fejtetted meg. Ő pedig monda néki: Íme még atyámnak és anyámnak sem mondtam meg, hát néked mondanám meg?

17. Az pedig hét napon át sírdogált előtte, a meddig a lakodalom tartott. Végre a hetedik napon megmondá néki, mert folyvást zaklatta őt. Ő pedig aztán megfejté a találós mesét népe fiainak.

18. És mondának néki a város férfiai a hetedik napon, mielőtt még a nap lement volna: Mi édesebb,

mint a méz, És mi erősebb, mint az oroslán? Ki monda nékik: Ha nem az én üszömön szántottatok volna, Mesém soha ki nem találtatok volna.

19. Ekkor felindítá őt az Úrnak lelke, és elment Askelonba, és megölt közülök harmincz férfiút, és elvette ruhájukat és azoknak adta ez öltöző ruhákat, a kik a találós mesét megoldották. És felgerjedett haragjában elment az ő atyjának házához.

20. A Sámson felesége pedig férjhez ment az ő egyik társához, a kit társaságába vett vala.

15.rész

1. Lőn pedig néhány nap múlva, a búzaaratásnak idejében, meglátogatta Sámson az ő feleségét, egy kecszegödölýt vivén néki, és monda: Bemegyek az én feleségemhez a hálólázba. De nem hagyá őt bemenni az ő atyja.

2. És monda annak atyja: Azt gondoltam, hogy gyűlölve gyűlölöd őt, azért odaadtam őt a te társadnak; de hát vajjon húga nem szebb-é nálánál? Legyen ő helyette most az a tied.

3. És monda néki Sámson: Teljesen igazam lesz most a Filiszteusokkal szemben, ha kárt okozok nékik.

4. És elment Sámson, és összefogdosott háromszáz rókát, és csóvákat vévén, a rókák farkait egymáshoz kötözé, és egy-egy csóvát tett minden két rókának farka közé.

5. És meggyújtá tűzzel a csóvákat, és beeresztette azokat a Filiszteusok gabonájába, és felgyújtá a gabonakalangyákat, az álló vetéseket, a szőlőket és az olajfaerdőket.

6. Akkor mondának a Filiszteusok: Ki cselekedte ezt? És mondák: Sámson, Thimneus veje, mert elvette tőle az ő feleségét, és adta azt az ő társának. Felmenének annakokáért a Filiszteusok, és megégeték az asszonyt és annak atyját tűzzel.

7. Sámson pedig monda nékik: Bátor ezt cselekedtetek, mégis addig nem nyugszom meg, míg bosszúmat ki nem töltöm rajtatok.

8. És megverte őket keményen válluktól tomporukig, és lement és lakott Ethamban, a sziklabarlangban.

9. A Filiszteusok pedig felmentek, és megszállották Júdát, és Lehiben telepedtek le.

10. Akkor mondának a Júda férfiai: Miért jöttetek fel ellenünk? Azok pedig mondának: Sámsont megkötni jöttünk fel, hogy úgy cselekedjünk vele, mint ő cselekedett mi velünk.

11. Ekkor háromezer ember ment le Júdából Ethamba, a sziklabarlanghoz, és monda Sámsonnak: Nem tudod-é, hogy a Filiszteusok uralkodnak mi rajtunk? Miért cselekedted ezt velünk? Ő pedig monda nékik: A miképen cselekedtek ők velem, én is úgy cselekedtem velök.

12. És mondának néki: Azért jöttünk le, hogy megköttözzünk, és hogy a Filiszteusok kezébe adjunk téged. Sámson pedig monda nékik: Esküdjetek meg nekem, hogy ti nem rohantok reám.

13. És azok felelének néki, mondván: Nem! csak megköttözzvén megköttözzünk, és kezökbe adunk; de nem ölünk meg téged. Azután megköttözték őt két új kötéllel, és felvezették őt a kőszikláról.

14. És mikor Lehi felé közeledett, és a Filiszteusok már ujjongtak elébe: felindítá őt az Úrnak lelke, és olyanok lettek a karján levő kötelek, mint a lészálak, melyeket megperzsel a tűz és lemállottak a kötések kezeiről.

15. És egy nyers számárállcsontot találá, és kinyújtván kezét, felvév é azt, és agyonvert vele ezer embert.

16. És monda Sámson: Szamár állcsontjával seregeket seregre, Szamár állcsontjával ezer férfit vertem le.

17. És mikor ezt elmondotta, elvetette kezéből az állcsontot, és elnevezé azt a helyet Ramath-Lehinek.

18. Azután megszemjéhezék felette igen és felkiáltott az Úrhoz, és monda: Te adtad szolgálád kezébe ezt a nagy győzelmet, és most szomjan kell meghalnom, és a körülmetéletlenek kezébe jutnom.

19. Akkor meghasítá Isten a zápfogat, mely az állcsontban volt, és víz fakadt ki abból. Ő pedig ivott, ereje megtért, és megéledett. Azért neveztetik a "segítségül hívás forrásának" e hely Lehiben mind e mai napig,

20. És ítélé Sámson Izráelt a Filiszteusok idejében húsz esztendeig.

16.rész

1. És elment Sámson Gázába, és meglátott ott egy parázna asszonyt, és bement hozzá.

2. A gázabelieknek pedig mikor megmondották, mondván: Ide jött Sámson! körülvevék őt, és leleskedének ő utána egész éjszakán át a város kapujában, és hallgatóztak egész éjjel, és azt mondták: Reggel, ha világos lesz, megöljük őt.

3. És aluvék Sámson éjfélig. Éjfélkor pedig felkelt, és megfogván a város kapujának szárnyait, a kapufélfákkal és a závarokkal együtt kiszakította azokat, és vállaira vette, és felvitte a hegy tetejére, mely Hebronnal szemben fekszik.

4. És történt azután, hogy megszeretett egy asszonyt a Sórek völgyében, a kinek neve Delila volt.

5. És felmenének ő hozzá a Filiszteusok fejedelmei, és mondának néki: Kérdezd ki őt és tudd meg, miben áll az ő nagy ereje, és miképen vehetünk rajta erőt, hogy megköttözzük és megkínózzuk őt, és mi mindenikünk adunk néked ezerszáz ezüst siklust.

6. És monda Delila Sámsonnak: Mondd meg nékem, miben van a te nagy erőd és mivel kellene téged megkötni, hogy megkínózhassanak téged.

7. És felele néki Sámson: Ha megköttöznek hét nyers gúzszal, melyek még meg nem száradtak, akkor elgyengülök és olyan leszek, mint más ember.

8. Akkor hoztak néki a Filiszteusok fejedelmei hét nyers gúzst, a mely még nem volt száraz, és megköttöze őt azzal.

9. A lesben állók pedig ott vártak annál a hálókamarában. És monda néki: Rajtad a Filiszteusok, Sámson! És elszakasztá a gúzsokat, miképen elszakad a csepűfonal, ha tűz éri, - és ki nem tudódék, miben volt az ő ereje.

10. És monda Delila Sámsonnak: Ímé rászédted, és hazugságot szóltál nékem, most mondd meg igazán, hogy mivel lehet téged megköttözni?

11. Ő pedig monda néki: Ha erősen megköttöznek új kötelekkel, melyekkel még semmi dolgot nem végeztek, akkor elgyengülök és olyan leszek, mint más ember.

12. És vett Delila új köteleket, és megköttözte őt velük, és monda néki: Rajtad a Filiszteusok, Sámson! (mert ott leleskedtek utána a hálókamarában). De ő letépte azokat karjairól, mint a fonalat.

13. És monda Delila Sámsonnak: Meddig fogsz még rászedni engem és hazudni nékem? Mondd meg egyszer már, mivel köttöztethetel meg? - Ő pedig monda néki: Ha összeszövöd az én fejemnek hét fonatékját a nyüstfonállal.

14. És szeggel megerősítvén a zugolyt, monda: Rajtad a Filiszteusok, Sámson! Az pedig felébredvén álmából, kitepte a zugolszeget és a nyüstfonalat.

15. Ekkor monda néki Delila: Miképen mondhatod: Szeretlek téged, ha szíved nincsen én velem? Immár három ízben szédted rá engem, és nem mondtad meg, hogy miben van a te nagy erőd?

16. Mikor aztán őt minden nap zaklatta szavaival, és gyötörte őt: halálosan belefáradt a lelke,

17. És kitérte előtte egész szívét, és monda néki: Borotva nem volt soha az én fejemem, mert Istennek szentelt vagyok anyám méhétől fogva; ha megnyíratatom, eltávozik tőlem az én erőm, és megerőtlenedem, és olyan leszek, mint akármely ember.

18. És mikor látta Delila, hogy kitérta volna előtte egész szívét, elküldött, és elhivatá a Filiszteusok fejedelmeit, és ezt izené: Jőjjetek fel ez egyszer, mert ő kitérta nékem egész szívét. És felmentek ő hozzá a Filiszteusok fejedelmei, és a pénzt is felvitték kezökben.

19. És elaltatta őt az ő térdein, és előhívott egy férfiút, és lenyíratta az ő fejének hét fonatékát, és kezdé őt kínozni. És eltávozott tőle az ő ereje.

20. És monda: Rajtad a Filiszteusok, Sámson! Mikor pedig az az ő álmából felserkent, monda: Kimegyek most is, mint egyébkor, és lerázom a kötelékeket; mert még nem tudta, hogy az Úr eltávozott ő tőle.

21. De a Filiszteusok megfogták őt, és kiszúrták szemeit, és levezették őt Gázába, és ott megkötözték két vaslánczczal, és örölnie kellett a fogházban.

22. De az ő fejének haja újra kezdett nőni, miután megnyíretett.

23. És mikor a Filiszteusok fejedelmei összegyűltek, hogy az ő istenüknek, Dágonnak nagy áldozatot áldozzanak, és hogy örvendezzenek, mondának: Kezünkbe adta a mi istenünk Sámson, a mi ellenségünket.

24. És mikor látta őt a nép, dicsérték az ő istenöket, mert - mondának - kezünkbe adta a mi istenünk a mi ellenségünket, földünk pusztítóját, és a ki sokakat megölt mi közülünk.

25. Lőn pedig, hogy mikor megvidámult az ő szívök, mondának: Hívjátok Sámson, hadd játszék előttünk. És előhívák Sámson a fogházból, és játszék ő előttük, és az oszlopok közé állították őt.

26. Sámson pedig monda a fiúnak, a ki őt kézenfogva vezette: Eressz el, hadd fogjam meg az oszlopokat, a melyeken a ház nyugszik, és hadd támaszkodjam hozzájuk.

27. A ház pedig tele volt férfiakkal és asszonyokkal, és ott voltak a Filiszteusok összes fejedelmei, és a tetőzeten közel háromezeren, férfiak és asszonyok, a Sámson játékanak nézői.

28. Ekkor Sámson az Úrhoz kiáltott, és monda: Uram, Isten, emlékezzél meg, kérlek, én rólam, és erősíts meg engemet, csak még ez egyszer, óh Isten! hadd álljak egyszer bosszút a Filiszteusokon két szemem világáért!

29. És átfogta Sámson a két középső oszlopot, melyeken a ház nyugodott, az egyiket jobb kezével, a másikat bal kezével, és hozzájuk támaszkodott.

30. És monda Sámson: Hadd veszssek el én is a Filiszteusokkal! És nagy erővel megrándította az oszlopokat, és rászakadt a ház a fejedelmekre és az egész népre, mely abban volt, úgy hogy többet megölt halálával, mint a mennyit megölt életében.

31. És lementek az ő testvérei és atyjának egész háza, és elvievék őt, és hazatérvén, eltemették Czóra és Estháol között, atyjának, Manoahnak sírjába, minekutána húsz esztendeig ítélte az Izráelt.

17.rész

1. Vala pedig egy férfiú Efraimnak hegyéről való, kinek neve Míka vala;

2. És monda az ő anyjának: Az az ezerszáz ezüst, mely tőled elvétel, és a mely miatt te átkozódál, és füleimbe is mondtad, ímé az az ezüst én nálam van, én vettem el azt. És monda az ő anyja: Légy megáldva, fiam, az Úrtól!

3. És visszaadta az ezerszáz ezüstpénzt az ő anyjának. És monda az ő anyja: Szentelve szentelem e pénzt az Úrnak az én kezeimből fiaimért, hogy egy faragott és öntött bálvány készíttessék abból, azért most visszaadom azt tenéked.

4. De ő megint visszaadá a pénzt anyjának, és vőn az ő anyja kétszáz ezüstpénzt, és odaadá azt az ötvösnek, és az készített abból egy faragott és öntött bálványt. Ez azután a Míka házában volt.

5. És a férfiúnak, Míkának volt egy temploma, és készített efódot és terafimot, és felszentele az ő fiai közül egyet, és ez lőn néki papja.

6. Ebben az időben nem volt király Izráelben, hanem kiki azt cselekedte, a mit jónak látott.
7. Vala pedig egy ifjú, Júdának Bethleheméből, a Júda nemzetségéből való, ki Lévíta vala, és ott tartózkodott vala.
8. És elméne ez a férfiú Júdának Bethlehem városából, hogy ott tartózkodjék, a hol helyet talál. Így jött az Efraim hegyére, Míka házához, vándorlása közben.
9. És monda néki Míka: Honnan jössz? És monda: Lévíta vagyok Júdának Bethleheméből, és járok s kelek, hogy hol találnék helyet.
10. És monda néki Míka: Maradj nálam, és légy nekem atyám és papom, és én adok néked esztendőnként tíz ezüstpénzt és egy öltöző ruhát és eledelt. És a Lévíta beszegődött.
11. És tetszék a Lévitának, hogy megmaradjon annál a férfiúnál; és olyan lón néki az az ifjú, mint egyik az ő fiai közül.
12. És felszentelte Míka a Lévitát; így lett papjává az ifjú, és maradt Míka házábanál.
13. És monda Míka: Most tudom, hogy jól fog velem tenni az Úr, mert e Lévíta lett papom.

18.rész

1. Ebben az időben nem volt király Izráelben, és ezekben a napokban keresett a Dán nemzetsége magának örökséget, a hol lakjék, mert nem jutott néki mind ez ideig az Izráel törzsei között osztályrész.
2. És elküldöttek a Dán fiai az ő házoknépe közül öt férfiút, vitéz férfiakat a magok határaikból, Czórából és Estháolból, hogy kémleljék ki és nézzék meg jól a földet, és mondának nékik: Menjetek el, kémleljétek ki a földet. És elérkeztek az Efraim hegyéhez, a Míka házához, és ott megháltak.
3. Mikor a Míka házábanál voltak, megismerték az ifjú Lévitának hangját, és hozzá mentek, és mondának néki: Ki hozott téged ide? Mit csinálsz itt, és mi járatban vagy?
4. Ő pedig monda nékik: Ezt meg ezt cselekedte velem Míka, és megfogadott engem, és papjává lettem.
5. És mondának néki: Kérdezd meg Istentől, hogy hadd tudjuk meg, ha szerencsés lesz-é a mi útunk, a melyen járunk?
6. És monda nékik a pap: Menjetek el békességgel; a ti útatok, a melyen jártok, az Úr előtt van.
7. És elment az öt férfiú, és Laisba jutott, és látták a népet, a mely benne volt, hogy minden félelem nélkül lakik, a Sidonbeliek szokása szerint él csendesen és bátorságosan, és nincs senki, a ki őket bánthaná az országban, vagy úr volna felettök, és távol vannak a sidoniaktól, és nincs senkivel semmi dolguk.
8. És mikor visszatértek atyjokfiához Czórába és Estháolba, és kérdezték tőlök az ő atyjokfiái: Mi jóval járatok?
9. Mondának: Keljete fel, és menjünk fel ellenök, mert láttuk a földet, hogy ímé igen jó, és ti veszteg ültök? ne legyetek restek a menetelre, hogy elmenjetek elfoglalni azt a földet.
10. Ha elmentek, biztonságban élő néphez mentek, és a tartomány tágas; mert Isten kezetekbe adta azt a helyet, a hol semmiben sincs hiány, a mi csak a földön van.
11. És elment onnét a Dán nemzetségéből, Czórából és Estháolból, hatszáz férfiú hadiszerszámokkal felkészülten.
12. És felvonultak, és táborba szállottak Kirjáth-Jeárimban, Júdában. Ezért hívják azt a helyet Dán táborának mind e mai napig. És ez Kirjáth-Jeárim mögött fekszik.
13. És onnan felvonultak az Efraim hegyére, és Míka házába mentek.
14. És szólott az az öt férfiú, a ki elment kikémlelni Lais földét és monda atyjafiainak: Tudjátok-é, hogy ebben a házban efód és teráf, faragott és öntött bálvány van? Hát elgondolhatjátok, hogy mit

cselekedjete.

15. És betértek oda, és az ifjú Lévitához mentek a Míka házába, és köszöntötték őt: Békességgel!

16. A hadiszerszámokkal felkészült hatszáz férfiú pedig, kik a Dán fiai közül valók voltak, a kapu előtt állott.

17. És az az öt férfiú, a ki a föld kikémlésére ment volt el, mikor felment és megérkezett oda, elvette a faragott képet, az efódot, a teráfot és az öntött bálványt; a pap pedig ott állott a kapu előtt a hadiszerszámokkal felkészült hatszáz férfiúval.

18. Mikor pedig ezek a Míka házához bementek és elvették a faragott képet, az efódot, a teráfot és az öntött bálványt, monda nékik a pap: Mit míveltek?

19. Azok pedig mondának néki: Hallgass, tedd kezed ajakadra, és jőjj el velünk, és légy nekünk atyánk és papunk. Melyik jobb, hogy egy ember házának légy papja, vagy hogy Izraelben egy nemzetségnek és háznépnek légy papja?

20. És örvendett ezen a papnak szíve, és elvitte az efódot és a teráfot és a faragott képet, és velök a nép közé ment.

21. És megfordulván elvonultak, magok előtt küldve a gyermekeket, a barmokat és drágaságaikat.

22. Mikor pedig már messze jártak a Míka házától, a férfiak, a kik a Míka házában szomszédságában laktak, összegyűltek, és utána mentek a Dán fiainak.

23. És utánok kiáltoztak a Dán fiainak. Azok pedig visszafordulván mondának Míkának: Mi bajod van, hogy így felsereglettél?

24. És monda: Isteneimet vettétek el, a melyeket készíttettem, és papomat, és elmentetek, hát mim van még egyebem? és mégis azt mondjátok nékem: mi bajom van?

25. És mondának néki a Dán fiai: Ne hallasd többé hangodat, hogy rátok ne rontsanak e felbőszített emberek, és te a magad életét és házadnépe életét el ne veszítsd!

26. És elmentek a Dán fiai a magok útján, és mikor Míka látta, hogy azok erősebbek nála, megfordult, és visszatért házához.

27. Ők pedig elvitték, a mit Míka készíttetett, és a papot, a ki nála volt, és Lais ellen mentek, a nyugodtan és biztonságban élő nép ellen, és leölték őket fegyvernek élivel, és a várost megégették tűzzel.

28. És nem volt senki, a ki őket megszabadította volna, mert messze volt Sidontól, és semmi dolguk nem volt senkivel. Lais pedig a Béth-Rehob völgyében feküdt és itt építették meg a várost, és telepedtek meg benne.

29. És elnevezték a város nevét Dánnak, atyjoknak Dánnak nevéből, a ki Izraelnek született volt. Bár először Lais volt a város neve.

30. És felállították magoknak a Dán fiai a faragott képet, és Jonathán, a Manasse fiának Gersomnak fia és az ő fiai voltak papok a Dán nemzetségében egészen a föld fogságának idejéig.

31. És felállítva tarták a Míka faragott képét, a melyet az készíttetett, mindaddig, míg az Istenháza Silóban volt.

19.rész

1. Ugyanebben az időben, a mikor nem volt király Izraelben, mint jövevény tartózkodott az Efraim hegység oldalán egy Lévita, a ki ágyas nőt szerzett magának Júda Bethleheméből.

2. Paráználkodék pedig nála az ő ágyasa és elméne tőle atyjának házához, Júdának Bethlehemébe, és ott maradt négy hónapig.

3. Ekkor felkelvén az ő férje, utána ment, hogy lelkére beszéljen, és hogy visszavigye őt. Szolgája és egy pár szamár volt vele. Az pedig bevezette őt az ő atyjának házába, és mikor meglátta őt a leánynak

atyja, örvendve eléje ment.

4. És ott tartóztatá őt ipa, a leánynak atyja, és ő ott maradt nála három napig, és ettek, ittak, és ott is háltak.

5. És mikor a negyedik napon reggel korán felkeltek, és ő felkészült, hogy elmenjen, monda a leánynak atyja az ő vejének: Erősítsd meg szívedet egy falat kenyérrel, azután menjete el.

6. És leültek, és mindketten együtt ettek és ittak, és monda a leány atyja a férfiúnak: Gondold meg és hálj itt az éjjel és gyönyörködjék a te szíved.

7. Mikor pedig felkelt az a férfiú, hogy elmenjen, addig marasztá őt az ipa, hogy ott maradt megint éjszakára.

8. És felkelt azután az ötödik napon jókor reggel, hogy elmenjen, és monda a leánynak atyja: Erősítsd meg, kérlek, a te szívedet. És mulatozának, míg elhanyatlék a nap, és együtt evének mindketten.

9. Ekkor felkele az a férfiú, hogy elmenjen ágyasával és szolgájával; de ipa, a leánynak atyja, így szólt hozzá: Ímé a nap már lehanyatlak, hogy beesteledjék, azért háljatok meg itt; ímé nyugalomra hajlik a nap, hálj itt, és gyönyörködjék a te szíved; holnap aztán készüljete fel jókor reggel a ti útatokra, és menj el sátorodba.

10. De a férfiú nem akart ott meghálni, és felkelt és elment, és egész Jebusig jutott, - ez Jeruzsálem. Egy pár megterhelt szamár és ágyasa volt vele.

11. Mikor pedig Jebus mellett voltak, a nap már igen alászállott, és monda a szolga az ő urának: Jerünk és térjünk be a Jebuzeusok e városába, és háljunk ott.

12. És monda néki az ő ura: Ne térjünk be az idegenek városába, a hol senki sincs az Izráel fiai közül, inkább menjünk el Gibeáig.

13. És monda az ő szolgájának: Siess, és menjünk e két hely valamelyikébe, és háljunk vagy Gibeában, vagy Rámában.

14. És tovább vonultak, és elmenének, és a nap Gibeá mellett ment le felettök, a mely Benjáminé.

15. És oda tértek, hogy bemenjenek és megháljanak Gibeában. Mikor pedig oda bement, leült a város piacznán, mert nem volt senki, a ki őket házába behívná éjszakára.

16. És ímé egy öreg ember jöve a munkából a mezőről késő estve. Ez a férfiú az Efraim hegységéről való volt, és csak jövevény Gibeában, míg a helynek lakói Benjáminiták voltak.

17. És mikor felemelte szemeit, és meglátta azt az utas embert a város piacznán, monda az öreg ember néki: Hová mégy és honnan jösz?

18. Ez pedig monda néki: Megyünk Júda Bethleheméből az Efraim hegység oldaláig, a honnan való vagyok. Júda Bethlehemében voltam és most az Úr házához megyek, és nincsen senki, a ki házába fogadna engem.

19. Pedig szalmánk és abrakunk is van szamaraink számára, és kenyérem és borom is van a magam és a te szolgálód és emez ifjú számára, ki szolgálóddal van, úgy hogy semmiben sem szűkölködünk.

20. Ekkor monda a vén ember: Békesség néked! Mindarra, a mi nélkül csak szűkölködöl, nékem lesz gondom. Csak nem hálsz itt az utcznán?!

21. És elvezette őt az ő házához és abrakot adott az ő szamarainak. Azután megmosták lábaikat, és ettek és ittak.

22. És mikor vígan laktának, ímé a város férfiai, a Béliál fiainak emberei, körülvették a házat, és az ajtót döngetve, mondának az öreg embernek, a ház urának, mondván: Hozd ki azt a férfiút, a ki házadhoz jött, hogy ismerjük meg őtet.

23. És kiment hozzájuk az a férfiú, a háznak ura és monda nékik: Ne, atyámfiaink, ne cselekedjete ilyen gonoszt, minekutána az a férfiú az én házamhoz jött, ne tegyéte vele azt az alávaló dolgot.

24. Ímé itt van hajadon leányom és az ő ágyasa, ezeket hozom ki néktek, és ezeket nyomorgassátok, és tegyéte velök azt, a mit csak tetszik, csak e férfiúval ne cselekedjete azt az alávaló dolgot.

25. A férfiak azonban nem akartak reá se hallgatni. Ekkor kézen fogta az a férfiú az ő ágyasát, és

kivitte nékik az utcára. Ezek pedig megszeplősíték őt, és gonoszul élének vele egész éjszaka reggelig, és csak mikor feltetszett a hajnal, akkor bocsátották el.

26. És elment az asszony virradat előtt és reggel ott rogyott össze annak a férfiúnak háza ajtajánál, a melyben az ő ura volt reggelig.

27. Mikor pedig felkelt az ő ura reggel, és kinyitotta a ház ajtaját, és kiment, hogy útnak induljon, ímé az asszony, az ő ágyasa, ott feküdt elterülve a ház ajtaja előtt, és kezei a küszöbön.

28. És monda néki: Kelj fel és menjünk el. De az nem felelt néki. Ekkor feltette őt a számarra, és felkelt a férfiú, és elment hazájába.

29. És mikor hazaért, kést vett elő, és megfogta ágyasát, és tagról-tagra szétvagdalta őt tizenkét darabba, és szétküldözte Izráel minden határába.

30. Lőn pedig, hogy mindenki, a ki ezt látta, azt mondotta: Nem történt és nem láttatott ehhez hasonló dolog, mióta csak feljöttek az Izráel fiai Égyiptomnak földéből mind e mai napig. Gondolkodjatok e dolog felől, tartsatok tanácsot és beszéljétek meg.

20.rész

1. Erre kivonultak az Izráel minden fiai és összegyülekezett a nép, mint egy ember, Dántól fogva Bersebáig és a Gileád földéig, az Úrhoz Mispába.

2. És megjelentek az egész népnek főfő emberei, az Izráelnek minden nemzetségei az Isten népének gyülekezetében, négyszázezer gyalogos, fegyverfogható férfiú.

3. De meghallották a Benjámin fiai is, hogy felmentek az Izráel fiai Mispába. Az Izráel fiai pedig mondának: Mondjátok meg, hogy mint történt ez a gonoszság?

4. És felele a Lévíta, a megöletett asszonynak férje, és monda: Gibeába, mely Benjáminé, mentem én és az én ágyasom, hogy ott megháljak.

5. És ellenem támadtak Gibeának férfiai, és körülvették miattam a házat éjjel, engem akartak megölni, de az én ágyasomat nyomorgatták meg annyira, hogy meghalt.

6. Ekkor fogtam ágyasomat, és szétvagdaltam őt, és szétküldöttem az Izráel örökségének minden tartományába, mert útálatosságot és aljasságot követtek el Izráelben.

7. Ímé mindnyájan, kik itt vagytok Izráel fiai, szóljatok erről és tanácskozzatok felőle.

8. Ekkor felállott az egész nép, mint egy ember, mondván: Senki közülünk sátorába ne menjen, és senki házához ne térjen,

9. Mert most Gibeá ellen ezt cselekedédjük: sorsot vetünk rá.

10. És választunk tíz férfiút száz közül, és százat ezer közül, és ezeret tízezer közül, Izráelnek minden nemzetségéből, hogy hordjanak élelmet a népnek, hogy ez elmenvén, cselekedjék Benjámin Gibeájával annak minden gonoszsága szerint, melyet elkövetett Izráelben.

11. És összegyülekezett Izráel minden férfja a város ellen, mint egy ember, egyesülten.

12. És követeket küldöttek az Izráel nemzetségei Benjámin minden törzseihez, mondván: Micsoda aljasság az, a mi ti közöttetek történt?

13. Most adjátok ki azokat a férfiakat, a Béliál fiait, a kik Gibeában vannak, hogy megöljük őket, és kitisztítsuk a gonoszt Izráelből. De a Benjámin fiai nem akartak hallgatni testvéreiknek, az Izráel fiainak szavára,

14. Hanem egybegyűltek a Benjámin fiai a városokból Gibeába, hogy kimenjenek harcolni az Izráel fiaival.

15. És azon a napon a Benjámin fiai, a kik a városokból jöttek fel, huszonhatezer fegyverfogható férfiút számlálnak, Gibeá lakóin kívül, kik szám szerint hétszázan voltak, mind válogatott férfiú.

16. Ebből az egész népből volt hétszáz válogatott férfiú, a kik suták voltak. Ezek mindnyájan a

parittyával hajszálnyira biztosan találtak és nem hibázták el.

17. Az Izráel fiai pedig szám szerint, a Benjámin fiain kívül, négyszázezeren voltak, fegyverfogható emberek, és mind hadakozó férfiak.

18. Ekkor felkeltek, és felmentek Béthelbe, és megkérdeék az Istent, és mondának az Izráel fiai: Ki menjen fel először közülünk a Benjámin fiai ellen hadakozni? És monda az Úr: Júda először.

19. Felkeltek azért az Izráel fiai reggel, és táborba szállottak Gibeá előtt.

20. És kimentek Izráel emberei harcolni Benjámin ellen, és csatarendbe állottak fel ellenök az Izráel emberei Gibeánál.

21. És kivonultak a Benjámin fiai is Gibeából, és levertek az Izráel fiai közül az nap huszonkétezeret a földre.

22. De a nép, Izráel férfiai, megbátoríták magukat, és újra csatarendbe állottak ugyanazon a helyen, a melyen előtte való nap sorakoztak.

23. És felmenének az Izráel fiai, és ott sírtak, az Úr előtt egész estig, és megkérdezték az Urat, mondván: Vajjon elmenjek-é még harcolni az én atyámfiaimnak, Benjáminnak fiai ellen? Az Úr pedig monda: Menjete fel ellene!

24. És mikor az Izráel fiai másnap a Benjámin fiai ellen felvonultak,

25. Kijött elébük Benjámin Gibeából másnap, és leverte az Izráel fiai közül még tizennyolc ezer embert a földre, kik mindannyian fegyverfoghatók valának.

26. Ekkor felment Izráel minden fia és az egész nép, és elmenvén Béthelbe, sírtak, és ott maradtak az Úr előtt és bőjtöltek aznap egész estvéig, és égőáldozattal és hálaadó áldozattal áldoztak az Úr előtt.

27. És megkérdeék az Izráel fiai az Urat, - mert ott volt abban az időben az Isten frigládája.

28. És Fineás, az Áron fiának Eleázárnak fia szolgált körülötte abban az időben - mondván: Vajjon még egyszer felmenjek-é harcolni az én atyámfiaimnak Benjáminnak fiaival, vagy pedig abban hagyjam? És monda az Úr: Menj, mert holnap kezdedbe adom őket.

29. És leseket vetett Izráel Gibeá ellen köröskörül.

30. És felvonultak az Izráel fiai a Benjámin fiai ellen harmadnapon, és felállottak Gibeá ellen úgy, mint annakelőtte.

31. Ekkor kijöttek a Benjámin fiai a nép ellen, elszakasztatának a várostól, és elkezdették a népet verni, és ölni, mint annakelőtte, a mezőn, a két úton, melynek egyike Béthelbe, másika Gibeá felé vezet, és már megöltek mintegy harmincz férfiút Izráelből.

32. És mondának a Benjámin fiai: Megverettetek ezek előttünk megint, mint először. Az Izráel fiai pedig mondának: Fussunk el és szakaszszuk el őket a várostól, ki az országútra.

33. És az Izráel minden fia elhagyta helyét és Baál-Thámárnál állott fel. Izráel lesei pedig előtörtek rejtekhelyeikből Maareh-Gabából.

34. Ekkor az egész Izráelből tízezer válogatott férfiú tört Gibeá ellen, és néki búsulának a harcznak, és amazok észre sem vették, hogy veszedelemben forognak.

35. Így verte le az Úr Izráel előtt Benjámint, és elpusztítottak az Izráel fiai azon a napon a Benjámin fiai közül huszonötezerszáz férfiút, kik mind fegyverfoghatók voltak.

36. Benjámin fiai tehát látták, hogy megveretnek, mivel Izráel férfiai csak azért adtak helyet Benjáminnak, mert ők a lesekben bíztak, a melyeket Gibeánál helyeztek el.

37. És a les elősietett és előtört Gibeá ellen, és a les bevonult, és leölte az egész várost fegyvernek élivel.

38. És abban egyeztek meg Izráel férfiai a les-csapatokkal, hogy erős füstfelleget bocsátanak fel a városból.

39. Mikor aztán az Izráel férfiai visszafordultak a harcz közben, és Benjámin megkezdte az öldöklést és leölt mintegy harmincz férfiút Izráelből, és azt gondolta magában: Bizony megverettetek előttünk, mint az első ütközetben:

40. Épen akkor kezdett a felhő felemelkedni a városból, mint egy füstoszlop. És mikor aztán Benjámint hátratekintett, látta, hogy íme a város lángja már feléri az eget.

41. És az Izráel fiai megfordultak, és megijedének a Benjámint, a kik most látták csak, hogy rajtok a veszedelem.

42. És elfutottak az Izráel férfiai elől a pusztába vivő útra; de a harcz ott is utólérte őket, és az út közepén ölték le a városból jövőket.

43. Körülvették Benjámint, üldözték őt, letiporták a pihenő helyen, egészen a Gibeá előtt keletre eső vidékig.

44. És elesett Benjámint közül tizenhét ember, mindnyájan vitéz férfiak.

45. Ekkor megfordultak, és a pusztába menekültek, a Rimmon sziklájához; de az útakon még megöltek közülök ötezer embert, és azután egész Gideomig mentek utánok, és megöltek közülök kétezer embert.

46. Azok tehát, akik elesettek Benjámint közül, összesen huszonöt ezren voltak, kik mindannyian fegyvert fogtak azon a napon, és mindnyájan vitéz férfiak voltak.

47. De hatszáz férfiú megfordult, és elmenekült a pusztába a Rimmon kősziklájára, és ott is maradt a Rimmon szikláján négy hónapig.

48. Az Izráel férfiai pedig visszatértek a Benjámint fiaira, és megölték őket fegyvernek élével a városokban az emberektől a barmokig, és a mi csak található volt; az összes városokat pedig, miket találtak, tűzzel égették meg.

21.rész

1. És az Izráel fiai megesküdtek Mispában, mondván: Senki mi közülünk nem adja leányát Benjámintnak feleségül.

2. És a nép elment Béthelbe, és ott volt egész estvéig az Isten előtt, és felemelve szavát, nagy sírással sírt.

3. És mondának: Oh Uram! Izráelnek Istene! Miért történt ez Izráelben, hogy ma Izráelből egy nemzetség hiányzik?

4. És lőn másnap reggel, felkele a nép és ott oltárt épített, és egészen égőáldozatot és hálaadó áldozatot áldozott.

5. És mondának az Izráel fiai: Kicsoda az, a ki nem jött fel a gyülekezetbe az Izráelnek minden nemzetségei közül az Úrhoz? Mert nagy esküt tettek volt egyszer a felől, a ki fel nem jött az Úrhoz Mispába, mondván: Meghalván meghaljon az!

6. És megszánák az Izráel fiai Benjámint, az ő atyjokfiát, és mondának: Kivágtattott ma egy nemzetség Izráelből.

7. Mit cselekedjünk azokkal, a kik megmaradtak, hogy feleséget kaphassanak? Mert mi megesküdtünk az Úrra, hogy nem adjuk nekik feleségül a mi leányainkat.

8. És mondának: Van-é valaki az Izráel nemzetségei közül, a ki nem jött fel az Úrhoz Mispába? És íme Jábes-Gileádból nem jött fel senki a gyülekezet táborába.

9. Mert megszámllálá magát a nép, és ímé nem vala ott senki a Jábes-Gileád lakosai közül.

10. Ekkor elküldött a gyülekezet oda tizenkétezer harczban edzett férfiút, és megparancsolták nekik, mondván: Menjete el, és vágjátok le Jábes-Gileád lakóit fegyvernek élivel, még az asszonyokat és a gyermekeket is.

11. És ezt kell cselekednetek, hogy minden férfiút és minden asszonyt, a ki már férfiúval hált, öljetek meg.

12. Találának pedig a Jábes-Gileád lakói között négyszáz szűz leányt, a kik még nem ismertek férfiút

férfival való hálással, és elvitték őket a táborba Silóba, mely vala a Kanaán földén.

13. És elküldött az egész gyülekezet, és izent a Benjámin fiainak, kik a Rimmon szikláján voltak, és békességet ígérének nékik.

14. Így tért vissza abban az időben Benjámin, és nékik adták azokat feleségül, a kiket meghagytak Jábes-Gileád asszony népei közül; de így sem lőn elég nékik.

15. És bánkódék a nép Benjámin miatt, hogy az Úr ilyen rést csinált az Izráel törzsein.

16. Mondának azért a gyülekezet vénei: Mit tegyünk, hogy a többiek is feleséget kapjanak, mert Benjáminból kipsztítottak az asszonyok?

17. És mondának: A Benjáminiták birtoka örökség szerint ezeké, a kik megmaradtak, mert nem szabad Izráelben egy nemzetségnek sem eltöröltetni.

18. De mi nem adhatunk nékik feleségeket leányaink közül, mert megesküdtek az Izráel fiai, mondván: Átkozott, a ki feleséget ad Benjáminnak!

19. És mondának: Ímé az Úrnak esztendőnként való ünnepnapja lesz most Silóban, a mely északra fekszik Bétheltől, napkelet felé az országút mellett, a mely Bétheltől Sikem felé visz, és délre Lebonától.

20. Ezt parancsolák azért a Benjámin fiainak: Menjetek el, és leselkedjete a szőlőkben.

21. És ha látjátok, hogy jönnek Siló leányai a körtánczban tánczolni, akkor jőjjetek elő a szőlőkben, és vegyetek magatoknak kiki feleséget a Siló leányai közül, és menjetek el a Benjámin földére.

22. Ha aztán atyjaik vagy testvéreik hozzánk jönnek perlődni, akkor azt mondjuk nékik: Könyörüljete rajtuk mi érettünk, mert nem hozhattunk mindeniknek feleséget ama hadból, és minthogy nem ti adtátok nékik, most nem vagytok vétkesek.

23. És ekképen cselekedtek a Benjámin fiai, és vőnek feleségeket az ő számuk szerint a tánczolók közül, a kiket elraboltak. És elmentek, és hazatértek örökségükbe, és felépítették a városokat, és azokban laktak.

24. Az Izráel fiai pedig eltávoztak onnét abban az időben, mindegyik a maga nemzetségéhez és háznépéhez, és elmentek onnét kiki a maga örökségébe.

25. Ebben az időben nem volt király Izráelben; azért mindenki azt cselekedte, a mi jónak látszott az ő szemei előtt.